

IV

(Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok)

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2009. október 28.)

az Egyesült Királyság által a Northern Rock javára nyújtott C 14/08 (ex NN 1/08) sz. állami támogatásról

(az értesítés a C(2009) 8102. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/262/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érintett feleket a fenti rendelkezéseknek megfelelően felkérte észrevételeik megtételére ⁽¹⁾, ⁽²⁾, és tekintettel észrevételeikre,

mivel:

(2) Az Egyesült Királyság hatóságai a 2007. december 21-i levélben tájékoztatták a Bizottságot a garancia intézkedések kiterjesztéséről. 2008. január 8-án, január 24-én, február 6-án, február 13-án, és március 10-én találkozóira került sor az Egyesült Királyság képviselői és a Bizottság között.

(3) 2008. február 17-én az Egyesült Királyság hatóságai bejelentették az NR államosításának szándékát. Az Egyesült Királyság 2008. március 17-i levelében megküldte a Bizottságnak az NR szerkezetátalakítási tervét és tájékoztatta a Bizottságot a tervhez kapcsolódó és annak megvalósítását lehetővé tevő állami támogatási intézkedésekről. Az Egyesült Királyság 2008. március 31-i levelében részletesebb, és némileg módosított szerkezetátalakítási tervet nyújtott be.

1. AZ ELJÁRÁS

(1) A Bizottság 2007. december 5-i határozatában ⁽³⁾ (a továbbiakban: a 2007. december 5-i határozat) megállapította, hogy a Bank of England (a továbbiakban: BoE) által 2007. szeptember 14-én a Northern Rock (a továbbiakban: NR) számára biztosított likviditási eszköz nem minősül állami támogatásnak. Továbbá a Bizottság úgy határozott, hogy az Egyesült Királyság hatóságai által 2007. szeptember 17–20. között és október 9-én a lakossági betétekre nyújtott garanciák állami támogatást tartalmaztak, amely mint 2008. március 17-ig hat hónapra nyújtott mentési támogatás a közös piaccal összeegyeztethető, a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásnak ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: mentési és szerkezetátalakítási iránymutatás) megfelelően. Határozatában a Bizottság arról is döntött, hogy a szerkezetátalakítási tervet hat hónapon belüli be kell nyújtani, vagy a támogatást vissza kell fizetni.

(4) A Bizottság 2008. április 2-án kelt levelével értesítette az Egyesült Királyságot arról, hogy a fent említett támogatással kapcsolatosan határozatot hozott az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról (a továbbiakban: eljárást megindító határozat).

(5) Az eljárást megindító határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽⁵⁾ tették közzé. A Bizottság felhívta az érintett feleket észrevételek benyújtására.

(6) Az Egyesült Királyság 2008. május 2-i levelében válaszolt az eljárást megindító határozatra. A Bizottsághoz az érintett felektől is érkeztek észrevételek. Ezeket az észrevételeket a Bizottság a 2008. július 15-i keltezésű és 2008. július 31-én kézbesített levelében továbbította az Egyesült Királyságnak, amely így lehetőséget kapott a válaszára; észrevételei a Bizottsághoz 2008. augusztus 29-én érkeztek be.

⁽¹⁾ HL C 135., 2008.6.3., 21. o.

⁽²⁾ HL C 149., 2009.7.1., 16. o.

⁽³⁾ HL C 43., 2008.2.16., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

⁽⁵⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

- (7) A Bizottság 2008. április 25-én kelt levelében kérdéseket tett fel a 2008. március 31-én benyújtott szerkezetátalakítási tervvel kapcsolatban. Az ülést követően az Egyesült Királyság hatóságai 2008. július 8-án és augusztus 13-án kelt levelükben további információt nyújtottak be.
- (8) 2008. augusztus 5-én az Egyesült Királyság kormánya nyilvánosan bejelentette, hogy az NR számára nyújtott kölcsönt 3 milliárd GBP összegig alaptőkévé kívánja alakítani. Erről a bejelentésről az Egyesült Királyság a Bizottságot előzetesen tájékoztatta.
- (9) Az Egyesült Királyság hatóságai 2008. november 11-én, 2009. január 15-én és 2009. február 4-én arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy mérlegelik az NR szerkezetátalakításának terveit, amelyek a pénzügyi válság hatásának következtében jelentősen eltérnek a 2008 márciusában bejelentettektől, és ismertették ezeket a terveket.
- (10) 2009. február 20-án az Egyesült Királyság hatóságai további információt nyújtottak be az NR kettéosztásának szándékáról. A részletes tervről 2009. március 31-i és 2009. április 2-i levelükben adtak tájékoztatást.
- (11) A Bizottság 2009. május 7-én kelt levelében tájékoztatta az Egyesült Királyságot, hogy az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást ki kívánja terjeszteni a márciusban benyújtott módosított szerkezetátalakítási tervre (a továbbiakban: eljárást kiterjesztő határozat).
- (12) Az eljárást kiterjesztő határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽⁶⁾ tették közzé, és az érdekelt feleket felkérték a támogatással kapcsolatos észrevételeik megtételére.
- (13) Az Egyesült Királyság 2009. június 22-i keltezésű levelében válaszolt az eljárást kiterjesztő határozatra. A Bizottsághoz harmadik felektől is érkeztek észrevételek. Az észrevételeket a 2009. augusztus 14-i levélben továbbították az Egyesült Királyságnak, amely lehetőséget kapott a válaszadásra. Az Egyesült Királyság 2009. augusztus 17-én kelt levelében nyújtotta be észrevételeit.

- (14) Június 10-én az Egyesült Királyság benyújtotta az NR szerkezetátalakítására vonatkozó terv módosítását, amelyet a Bizottsággal a 2009. június 26-án és augusztus 21-én tartott ülésén megvitattak. Az Egyesült Királyság további információt nyújtott be 2009. június 22-én, június 26-án, július 15-én, augusztus 17-én, augusztus 18-án, szeptember 4-én, szeptember 17-én, szeptember 18-án, szeptember 21-én, szeptember 22-én és szeptember 30-án.

2. A TÁMOGATÁS BEMUTATÁSA

2.1. A TÁMOGATÁS KEDVEZMÉNYEZETTJE ÉS NEHÉZSÉGEI

- (15) A 2007 második felében kezdődött problémákat megelőzően az NR az Egyesült Királyság ötödik legnagyobb jelzálogbankja volt, amelynek mérlegfőösszege 2007. június 30-án 113,5 milliárd GBP, 2007 végén pedig 109,3 milliárd GBP volt. 2006-ban a mérlegfőösszege 101 milliárd GBP-t, kamatjöveldelme pedig közel 5 milliárd GBP-t tett ki. Az NR 443 milliárd GBP profitot realizált 2006. évben. A bank 2006-ban 6 000 alkalmazottal dolgozott, és Egyesült Királyság-szerzte 77 fiókja működött, jelen volt Írországbán, Dániában és Guernsey-ben.
- (16) Az NR fő tevékenysége lakáscélú jelzálogkölcsönök nyújtása volt, és továbbra is ez marad. Ez teszi ki a teljes, ügyfeleknek nyújtott hitel-kintlévősége 90 %-át. 2007 első felében az Egyesült Királyság bruttó jelzáloghitel piacán a bank 9,7 %, a nettó jelzáloghitel piacán pedig 18,9 % ⁽⁷⁾ piaci részesedéssel bírt. Az NR hosszú lejáratú jelzálogkölcsönöit lakáscélú jelzálogkölcsön alapú kötvények kibocsátásával és fedezett kötvényekkel finanszírozta, miközben finanszírozásának egyre csökkenő hányadát tették ki a lakossági betétek. 2007. június 30-án a lakossági betétek a 113 milliárd GBP mérlegfőösszegből csak 24 milliárd GBP-t tettek ki. 2001 márciusában az NR létrehozott egy „Granite”-ként ismertté vált „master trust” értékpapírosítási eszközt, amelyet azóta is széles körben alkalmaz. Az NR-rel kapcsolatban további információ található a 2008. április 2-i eljárást megindító határozat 2.1. szakasza alatt.
- (17) Az NR finanszírozása nagymértékben függött a nagybanki bankközi piacoktól, amely 2007 második felében vált problematikusá, amikor a jelzálogok értékpapírosítási piaca összeomlott, ahogy azt az eljárást megindító határozat 2.2. szakasza részletesen bemutatja. Az NR finanszírozási problémáinak kezelésére az Egyesült Királyság hatóságai kölcsönöket és garanciákat nyújtottak, amelyeket a Bizottság 2007. december 5-i határozatával megmentési támogatásként 2008. március 17-ig jóváhagyott. Az eljárást megindító határozat 2.3.1. szakasza bemutatja azokat a körülményeket, amelyek 2007. december 18-án újabb állami garanciák nyújtásához vezettek, amelyet a Bizottság mint összeegyeztethető megmentési támogatást jóváhagyott (eljárást megindító határozat 4.5.2. szakasza).

⁽⁶⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

⁽⁷⁾ A bruttó hitelezés jelenti a teljes kölcsön összeget, a nettó hitelezés jelenti a törlesztésekkel és visszafizetésekkel csökkentett hitelösszeget.

(18) 2008 elején az NR és az Egyesült Királyság hatóságai a magánszektorban kerestek megoldást. Ennek eredményeként a Virgin és az NR menedzsmenete a kormány elé terjesztette az NR üzleti tervét, az eljárást megindító határozat 2.3.2 és 2.3.3. szakaszának megfelelően. A magánszektorban nem sikerült megoldást találni, s ezt követően az NR-t 2008. február 22-én államosították a megelőző napokban meghozott jogszabály alapján (eljárást megindító határozat 2.3.4. szakasza) ⁽⁸⁾.

(19) A Lehman Brothers bukását követően egyre inkább elmélyülő pénzügyi válság és az ezt követő gazdasági és lakás-piaci válság következtében az NR hitel kintlévőségei egyre inkább behajthatatlanná váltak, s ennek következtében 2008-ban és 2009 első felében az NR jelentős hitelvesztéssel és értékvesztéssel volt kénytelen megterhelni a vagyonát, amelynek mértéke messze meghaladta a többi bankét. Ennek az az oka, hogy az NR sok kockázatos hitelt nyújtott, elsősorban magas hitelfedezeti aránnyal (a továbbiakban: LTV) rendelkező hiteleket, amelynek jelentős hányada az ún. Together kölcsön volt (125 % hitelfedezeti aránnyal rendelkező jelzálogkölcsön [...] ^(*) kombinálva biztosíték nélküli kölcsönnel).

(20) Az NR hitelvesztéséhez kapcsolódó értékvesztési ráfordításai olyan mértékű negatív hatást gyakoroltak az NR tőkehelyzetére, hogy 2008 júliusában az Egyesült Királyság Pénzügyi Szolgáltatások Hatóságától (a továbbiakban: FSA) a vonatkozó előírások alól mentességet kapott, ami lehetővé tette az NR számára, hogy a rendelkezésére álló tier 2 tőkéjét teljes egészében és korlátozás nélkül forrásként felhasználja annak érdekében, hogy eleget tegyen a törvény által előírt minimális tőkekövetelményeknek. A mentességet azt követően kapta meg, hogy az Egyesült Királyság Pénzügyminisztériuma (a továbbiakban: HMT) az FSA felé kötelezettséget vállalt arra vonatkozóan, hogy az NR a minimális szavatolótőkére vonatkozó követelményeknek eleget téve fog működni.

(21) 2009. évi első negyedéves beszámolójában az NR közölte, hogy 2009-ben előre láthatóan jelentős veszteséget fog könyvelni. Ennek következtében alapvető tőkéje a törvény által előírt minimális szint alá csökkent. 2009. július 1-jén az NR jelezte, hogy az FSA megerősítette, hogy figyelembe véve a HMT megfelelő tőkeszint biztosítására vonatkozó kötelezettségvállalását, nem kívánja korlátozni az NR tevékenységét.

(22) Az 1. táblázat az NR pénzügyi teljesítményét mutatja be a 2006 és 2009 első félév vége közötti időszakban.

⁽⁸⁾ Az e határozatban lentebb következő értékelés figyelembe vette az eljárást megindító határozatban szereplő valamennyi leíró jellegű információt, annak ellenére, hogy azokat a határozat nem ismételi meg.

^(*) Üzleti titok. Ahol lehetséges, a számokat értékhatárokkal helyettesítettük a []-ben.

1. táblázat

A Northern Rock pénzügyi eredményei 2006–2008 ⁽⁹⁾ évben és 2009 első félévében ⁽¹⁰⁾,

(milliárd GBP)

	2006	2007	2008	2009 I. félév
Mérleg főösszeg	101,0	109,3	104,3	88,7
Lakossági betétek állománya	22,6	10,5	19,6	18,4
Bruttó új kölcsönnyújtás	32,9	32,3	3,0	1,3
Nettó új kölcsönnyújtás	16,6	12,2	(25,4)	(5,0)
Kamatbevételek	4,9	6,9	5,7	1,1
Nettó eredmény (vesztés)	0,443	(0,199)	(1,3)	(0,269)

2.2. A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI TERVEK

AZ EREDETI SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI TERV

(23) Az NR 2008. februárban végrehajtott államosítását követően az Egyesült Királyság hatóságai szerkezetátalakítási tervet terjesztettek elő (a továbbiakban: eredeti szerkezetátalakítási terv) amelynek tartalma részletesen ismertetésre került az eljárást megindító határozat 2.3.5. szakaszában, valamint az eljárást kiegészítő határozat 2.2. szakaszában. Az eredeti szerkezetátalakítási terv röviden a következőket tartalmazta:

- i. az NR 2007. évi 109,3 milliárd GBP mérlegfőösszegének 48–53 milliárd GBP-re történő csökkentése 2010 végére, aktív jelzálogkölcsön-törlesztési programmal és az új kölcsönök korlátozásával;
- ii. a mérlegfőösszeg stabilizálása a lakossági betétekből álló alap megnövelésével, a 2008. évi 15–20 %-ról 2012-re 48–52 %-ra;
- iii. az NR dániai üzleti tevékenységének megszüntetése;
- iv. az államkölcsönök gyors visszafizetése, a kormány garanciáinak felszabadítása 2011 végére; és
- v. magartatási kötelezettségvállalások, beleértve az új jelzálogkölcsönök korlátozását, a verseny keretfeltételeit ⁽¹¹⁾ és a szerkezetátalakítás időtartama alatt tartózkodást a fedezetlen, magánszemélyeknek nyújtott és piaci alapú kölcsönöktől.

⁽⁹⁾ Konszolidált.

⁽¹⁰⁾ Nem auditált.

⁽¹¹⁾ A verseny keretfeltételeket az NR azután vezette be, hogy az Egyesült Királyság hatóságai államosították a bankot. Célja annak biztosítása, hogy az NR ne tudja a kormány támogatását tisztességtelen piaci versenyelőny szerzésére felhasználni. A keret kötelezettségvállalást tartalmaz az NR részéről arra nézve, hogy korlátozza jelenlétét az Egyesült Királyság jelzálog és megtakarítási piacán. A verseny keretfeltételek leírását lásd még az eljárást megindító határozat (1. lábjegyzet) 81. pontjában.

(24) Az aktív jelzáloghitel törlesztési programot, az új hitelek korlátozását, az NR dániai működésének megszüntetését és a magatartási kötelezettségeket az Egyesült Királyság haladéktalanul bevezette, még azt megelőzően, hogy a Bizottság a szerkezetátalakítási tervet jóváhagyta.

A MÓDOSÍTOTT SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI TERV

(25) A pénzügyi piacok és a reálgazdaság helyzetének romlása 2008 negyedik negyedévében súlyosan érintette az NR-t, emiatt szükségessé vált, hogy az Egyesült Királyság hatóságai módosítsák az eredeti szerkezetátalakítási tervet. Ezért az Egyesült Királyság hatóságai új szerkezetátalakítási tervet nyújtottak be a Bizottságnak (a továbbiakban: módosított szerkezetátalakítási terv) amelyet az eljárást kiterjesztő határozat 2.3. szakasza tartalmaz részletesen. A módosított szerkezetátalakítási terv lényegében az NR kettéosztását tartalmazza:

i. A „BankCo”, ide transzferálnák az NR következő eszközeit: a lakossági betétek állományát (mintegy 19,5 milliárd GBP), amelyet a mintegy [9–12] milliárd GBP-t kitevő készpénzeszköz⁽¹²⁾, valamint az NR legjövődelmesebb, [7–10] milliárd GBP-t kitevő jelzálogmentes eszközei fedeznek; az intézményi ügyfelek jelenleg mintegy [0,5–3] milliárd GBP-t kitevő betéteit, amelyet készpénzeszköz fedez; az NR jelzálogkölcson nyújtásával foglalkozó és szolgáltató részlegét, bankfiókjait, az érintett személyzetet és rendszereket, valamint a GIC számlákat⁽¹³⁾, amelyeket azonos értékű (mintegy [3,5–6] milliárd GBP-t kitevő) készpénzeszköz fedez. A BankCo nyitó egyenlege [22–26] milliárd GBP;

ii. Az „AssetCo” fogja át az NR vállalkozást, ide tartozik a többi lakáscélú jelzálogkölcson és az NR nagykereskedelmi finanszírozási eszközei (a Granite értékpapírosítási eszközökből származó kamatok, passzívák a fedezett kötvény és EMTN programok keretében⁽¹⁴⁾, kapcsolódó fedezeti ügyletek), együtt más kapcsolódó passzívakkal és hibrid tőkével. Ugyancsak az AssetCo felel az NR részére nyújtott államkölcsonért, amelyet maximum 10 milliárd GBP összeggel összesen 23 milliárd GBP-re növelnek meg a szerkezetátalakítás előmozdítása érdekében. Továbbá, maximum 5 milliárd GBP összegű forgótőke eszközzel kívánják biztosítani a megfelelő likviditást [...]. Az AssetCo (nyitó) egyenlege [82–85] milliárd GBP.

⁽¹²⁾ A továbbiakban a „készpénz eszközök” vagy „készpénz” alatt a készpénzt és kincstári befektetéseket értjük.

⁽¹³⁾ Ezek a Granite értékpapírosítási struktúra nevében az NR-nél fenn tartott bankszámlák.

⁽¹⁴⁾ Fedezett kötvényprogramok, amelyek több ütemű kibocsátott adósságpapírból állnak.

(26) A módosított szerkezetátalakítási terv a BankCo és az AssetCo számára tőkeinjekciót, az aktív jelzáloghitel törlesztési program megszüntetését és a verseny keretfeltételeinek megváltoztatását irányozta elő, amely lehetővé teszi az NR számára, hogy kölcsönnyújtását összesen 14 milliárd GBP-vel növelje 2009-ben és 2010-ben.

A VÉGLEGES SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI TERV

(27) Az eljárást kiterjesztő határozat elfogadását követően az Egyesült Királyság megváltoztatta a módosított szerkezetátalakítási tervet, bizonyos, a Bizottság és harmadik felek részéről felmerült kételyek eloszlatása érdekében (a továbbiakban: végleges szerkezetátalakítási terv). Ennek eredményeként a BankCo nyitó egyenlegét a 2009. június 10-i módosított szerkezetátalakítási tervhez képest [1,7–4,2] milliárd GBP-vel csökkentik, a GIC számlákról [1,5–3] milliárd GBP-t kivezetnek, és [0,2–0,8] milliárd GBP összegben további jelzálogkölcson transzferálnak az AssetCo-tól a BankCo-ba. A BankCo nyitó egyenlege 2009-ben [21–24] milliárd GBP lesz, amely 2013-ra [31–34] milliárd GBP-re nő, szemben a módosított szerkezetátalakítási tervben szereplő [22–26] milliárd illetve [38–41] milliárd GBP-vel. Továbbá a BankCo eredetileg 2009-re tervezett [600–900] millió GBP összegű új kölcsöneit gyengébb minőségű eszközökkel helyettesítik⁽¹⁵⁾. Ennek eredményeként a BankCo súlyozott LTV átlaga [62–67 %] lesz, amely a jelenlegi jelzálogkölcson állomány LTV átlagából ([66–69 %]) és a 2009-es új hitelezések LTV átlagából ([58–61 %]) tevődik össze. Az A grafikonon látható a BankCo és az AssetCo nyitómérlege a két vállalkozásra osztást követően, a 2. táblázat pedig a BankCo legfontosabb pénzügyi mutatóit tartalmazza.

(28) A kettéosztást követően a BankCo megváltozott díjat fizet a lakossági bankbetétek és intézményi ügyfelek bankbetéti garanciáinak fenntartásáért (lásd a 2.3. szakaszban).

2. táblázat

A BankCo főbb pénzügyi mutatói a kettéosztást követően (alaphelyzet)

	(milliárd GBP)				
	2009	2010	2011	2012	2013
Mérleg főösszeg	[21-24]	[23-25]	[27-30]	[28-31]	[31-34]
Nettó kamatbevételek	n/a	[0-0,7]	[0-0,7]	[0-0,7]	[0-0,7]

⁽¹⁵⁾ Az NR korábbi jelzálogkölcson állománya.

(milliárd GBP)

	2009	2010	2011	2012	2013
Bruttó új kölcsönök	n/a	[6-9]	[6-8]	[6-8]	[6-8]
Jelzálogkölcsön állomány	[7-11]	[13-20]	[19-25]	[22-26]	[23-28]
Lakossági betétek	19,3	[18-21]	[19-22]	[22-25]	[24-27]
Intézményi ügyfelek betétei	[1-3]	[1-7]	[3-10]	[3-8]	[2-8]

A. grafikon:

A BankCo és az AssetCo nyitómérlegét mutatja a kettősz-tást követően

(...)

(29) Az Egyesült Királyság további kötelezettségeket vállalt:

- i. kötelezettséget vállalt arra, hogy a BankCo és az AssetCo működését a lehető legkorábban, de legkésőbb 2010 végéig teljesen különválasztja;
- ii. kötelezettséget vállalt arra, hogy a BankCo új hitelezését 2009-ben 4 milliárd GBP-ben, 2010-ben 9 milliárd GBP-ben, és 2011-ben 8 milliárd GBP-ben maximálja, amennyiben a BankCo ideiglenes állami tulajdonban marad 2011 után, a 2011-re megállapított 8 milliárd GBP-s hitelezési limit 2013. december 31-ig, vagy az ideiglenes állami tulajdon megszűntéig – a kettő közül korábban bekövetkező időpontig – érvényben marad.
- iii. kötelezettséget vállalt arra, hogy a BankCo a lakossági bankbetétek összegét 2011. december 31-ig 20 milliárd GBP-re limitálja az Egyesült Királyságban, Írországban és Guernsey-ben, és amennyiben a BankCo ideiglenes állami tulajdonban marad 2012-ben és 2013-ban, 2012-ben a limit 23 milliárd GBP, 2013-ban pedig 26 milliárd GBP lesz.
- iv. kötelezettséget vállalt arra, hogy a BankCo a 2, 3, vagy 5 éves, fix vagy változó kamatozású jelzálogkölcsönök vonatkozásában 2011. december 31-ig, illetve az ideiglenes állami tulajdon megszűntéig – a kettő közül a korábbi időpontig – nem szerepel az első három Moneyfacts jelzálogkölcsön-kategóriában (kivéve a 80 % feletti hitelfedezeti aránnyal rendelkező jelzáloghiteleket és az új ügyfeleknek ajánlott termékeket)
- v. kötelezettséget vállalt arra, hogy az Egyesült Királyság megszünteti többségi tulajdonát a BankCo-ban [...]. E vonatkozásban az ideiglenes állami tulajdon akkor szűnik meg, ha az Egyesült Királyság a BankCo rész-

vényeinek legalább 50 %-át + 1. részvényt nem állami tulajdonban lévő vagy állami ellenőrzés alatt álló befektetőnek (vagy befektetőknak) értékesíti, és az Egyesült Királyság a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet⁽¹⁶⁾ értelmében elveszti ellenőrzését a BankCo felett.

- vi. kötelezettséget vállalt arra, hogy a [...] BankCo nyilvánosan közzéteszi, hogy az Egyesült Királyság lakossági bankbetéteire vonatkozó garanciáját [...]ig felszabadítja, és hogy a BankCo számára biztosított, az intézményi bankbetétekre vonatkozó garanciáját az Egyesült Királyság 2010. december 31-ig felszabadítja.
 - vii. kötelezettséget vállalt arra, hogy a fennálló alárendelt hitelnek az AssetCo-nál kell maradnia, és hogy mindaddig, amíg az AssetCo [...], az AssetCo nem fizet sem tőketörlesztést, sem kamatot az alárendelt hiteleszközre, amennyiben erre a szerződés lehetőséget biztosít.
 - viii. kötelezettséget vállalt arra, hogy a BankCo – mindaddig, amíg az ideiglenes állami tulajdon fennáll – valamint az AssetCo [...] nem vásárolja fel más cégek részvényeit, és nem erősíti a kormány garanciarendszerét vagy az állam tulajdonosi szerepvállalását.
 - ix. kötelezettséget vállalt arra, hogy az AssetCo nem kezd új gazdasági tevékenységet, kivéve azokat a tevékenységeket, amelyek a tevékenyégek szétválasztásának befejeztéig a BankCo működésének támogatását szolgálják, [...].
- 2.3. A HATÁROZATBAN ÉRTÉKELT ÁLLAMI INTÉZKEDÉSEK
- (30) Az NR számos támogatásban részesült, amelyek a következők⁽¹⁷⁾:
- i. a BoE likviditási eszköz, amelyet később a HMT eszköz váltott fel (a továbbiakban: BoE/HMT likviditási eszköz);
 - ii. A kormány garanciája az NR lakossági betéteire, amelyeket az Egyesült Királyság Pénzügyi Stabilitási Kompenzációs Rendszere (a továbbiakban: FSCS) nem fed le;
 - iii. a kormány garanciája az NR intézményi bankbetéteire.
- Az NR részére
- iv. az alacsonyabb díjak visszamenőleges alkalmazása a BoE/HMT likviditási eszközre 2008. április 1-jétől kezdődően, és ezt követően az NR részére 156,4 millió GBP visszatérítése a Bizottság végleges határozatát⁽¹⁸⁾ követően.

⁽¹⁶⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.⁽¹⁷⁾ Az intézkedések értékelésében a Bizottság az egyértelműség érdekében a (30) és (31) preambulumbekzdésben az intézkedések leírására használt számozásra hivatkozik.⁽¹⁸⁾ Lásd az eljárást megindító határozat 94. pontját.

v. a HMT FSA-nak adott kötelezettségvállalása arra nézve, hogy az NR (illetve annak jogutódai) a jogszabályban előírt minimum tőkésítettségi szint felett működne (működnének) ⁽¹⁹⁾.

A BankCo részére

vi. a lakossági és intézményi bankbetétekre nyújtott garancia (azaz, a (30) preambulumbekzdés ii. és iii. pontjában említett eljárások) fenntartása a BankCo vonatkozásában a kettéosztás után, 2010-ben, módosított feltételekkel ⁽²⁰⁾;

vii. a BankCo 1,4 milliárd GBP-s feltőkésítése a kettéosztást követően, törzsrészvények formájában ⁽²¹⁾.

viii. 1,5 milliárd GBP feltételhez kötött likviditási eszköz biztosítása.

Az AssetCo részére:

ix. az intézményi betétek garanciájának (azaz, a iii. intézkedés [...] ⁽²²⁾) fenntartása a kettéosztást követően;

x. a BoE/HMT likviditási eszköz fenntartása és megemlése (azaz, az i. intézkedés) maximum 10 milliárd GBP-vel, 23 milliárd GBP-re ⁽²³⁾.

xi. az AssetCo maximum 1,6 milliárd GBP összegű feltőkésítése adósság részvénné történő átalakítása formájában ⁽²⁴⁾;

xii. a 2,5 milliárd GBP összegű forgótöke eszköz biztosítása ⁽²⁵⁾.

(31) Az i. és ii. pont intézkedéseit tekintve a Bizottság megállapítja, hogy ezeket a Bizottság már korábban értékelte az ügyben hozott korábbi határozata alapján és azok megmentési támogatásnak minősültek ⁽²⁶⁾. A megmentési intézkedéseken felül az Egyesült Királyság további, az NR szerkezetátalakításának elősegítését célzó intézkedéseket jelentett be a Bizottságnak (iv–xii. intézkedések).

⁽¹⁹⁾ Lásd az eljárást megindító határozat 94. pontját és kiterjesztő határozat 28. pontját.

⁽²⁰⁾ Lásd az eljárást kiterjesztő határozat 32. és 39. pontját.

⁽²¹⁾ Lásd az eljárást kiterjesztő határozat 26. és 49. pontját.

⁽²²⁾ Lásd az eljárást kiterjesztő határozat 33. és 46. pontját.

⁽²³⁾ Lásd az eljárást kiterjesztő határozat 22. ii. pontját.

⁽²⁴⁾ Lásd az eljárást kiterjesztő határozat 26. pontját.

⁽²⁵⁾ Lásd a 23. lábjegyzetet.

⁽²⁶⁾ Lásd a Bizottság NN 70/07, *Northern Rock*, ügyben hozott határozatát HL C 43., 2008.2.16., 1. o., a Bizottság C 14/08 (korábbi NN1/08), a *Northern Rock számára biztosított szerkezetátalakítási támogatás* ügyében hozott határozatát HL C 135., 2008.8.3., 21. o. (eljárást megindító határozat) és a Bizottság C 14/08, a *Northern Rock számára biztosított szerkezetátalakítási támogatás* ügyében hozott határozatát, HL C 149., 2009.7.1., 16. o.

(32) A megmentési célú támogatást (i–iii. intézkedések) a kettéosztás után is fenntartják. Ugyanakkor ezek kedvezményezettjei már az NR jogutódai, az intézkedések feltételei pedig megváltoznak.

(33) Az Egyesült Királyság által az NR szerkezetátalakítására hozott intézkedések (iv. és v. intézkedések) tekintetében az NR által a BoE/HMT likviditási eszközért fizetett díjakat visszamenőlegesen csökkentik. Ennek következtében az NR a BoE/HMT likviditási eszközre felszámított díj után 156,4 milliárd GBP díjvisszatérítésre jogosult. Ez a visszatérítés az Egyesült Királyság által 2008 áprilisában elvégzett felülvizsgálat alapján fizetendő. A HMT továbbá biztosítékot nyújtott az FSA-nak arra nézve, hogy az NR a tőkekövetelmények feletti szinten működik, ezáltal lehetővé teszi számára, hogy működését a jogszabály által előírt minimum tőkésítettségi szint alatt folytathassa.

(34) A BankCo-t érintő szerkezetátalakítási intézkedések (vi–viii. intézkedések) tartalmazzák a lakossági bankbetétek és intézményi befektetői bankbetétek garanciáinak fenntartását. Ugyanakkor e garanciák díjai és futamideje a jóváhagyott megmentési támogatáshoz képest változott. Az Egyesült Királyságban működő FSCE által nem fedezett lakossági bankbetétek garanciájára a BankCo [15–70] bázispontos átalánydíjat fizet. Az intézményi betétesek bankbetéteire a BankCo az Egyesült Királyság hitelgarancia programja (a továbbiakban: CGS) szerinti díjnak megfelelő díjat fizet ⁽²⁷⁾. Ezen felül a BankCo-t a kettéosztást követően további 1,2 milliárd GBP-vel tőkésítik fel törzsrészvények és egy 2,5 milliárd GBP-t kivevő, feltételhez kötött likviditási eszköz formájában. A feltételhez kötött likviditási eszköz után havi lekötési díj fizetendő, amelynek mértéke [80–150] bázispont a le nem hívott összegre. Amennyiben a BankCo az eszközt lehívja, minden lehívott összeg után [120–240] bázispont egyszeri lehívási díjat fizet, valamint a lehívott összeg után 1 havi LIBOR + [200–600] bázispont kamatot.

(35) Az AssetCo az intézményi betétesek betéteire vonatkozó garanciát [...]ig élvezi. (xi. intézkedés). A garancia vonatkozásában az AssetCo által fizetendő díj változtatását nem irányozták elő. Az AssetCo számára biztosított BoE/HMT likviditási eszköz maximum 10 milliárd GBP-vel emelkedik (az eszköz teljes összege 23 milliárd GBP lesz), ugyanakkor változnak a feltételei (LIBOR + [10–60] bázispont a BoE alapidj + 150 bázispont + 10 bázispont eszközdíj helyett). Az AssetCo-nak további 2,5 milliárd forgótöke eszközt juttatnak (xii. intézkedés) amelyért 1 havi LIBOR + [10–60] bázispont fizetendő, és lehetséges a további feltőkésítése 1,6 milliárd GBP összegig, adósság részvénné történő átalakítása formájában (xii. intézkedés).

(36) Mivel az NR számára biztosított szerkezetátalakítási támogatás a korábbi intézkedések fenntartását jelenti további intézkedésekkel kiegészítve, ezek értékelésére e határozattal együtt kerül sor. A 3. táblázat tartalmazza a folytatólagos és a további intézkedéseket.

⁽²⁷⁾ A díjat a Bizottság határozata hagyta jóvá a N 570/2008 számú, az *Egyesült Királyság bankszektora számára nyújtott támogatás* vonatkozásában (HL C 290., 2008.11.13., 4. o.).

3. táblázat

Az NR, a BankCo és az AssetCo számára biztosított támogatási intézkedések áttekintése

Szám	Intézkedés típusa	Összeg	Ellenszolgáltatás
	Megmentés		
i.	Bank of England/HMT likviditási eszközök	25 milliárd GBP	BoE alapdíj + 150 bázispont + 10 bázispont eszközdíj
ii.	Az NR FSCS által nem fedezett garanciái lakossági betétekre	max. 20 milliárd GBP (*)	[15–70] bázispont a betétek végösszegére
iii.	Az NR garanciái intézményi betétekre	kb. 10 milliárd GBP	[0,5–3] millió £ havidíj
	Szerkezetátalakítás		
	Northern Rock		
iv.	alacsonyabb díjak alkalmazása a BoE/HMT likviditási eszközre és visszamenőleges visszatérítés az NR részére	156,4 millió GBP	nincs adat
v.	a HMT biztosítja az FSA-t afelől, hogy az NR a tőke-követelmények feletti szinten fog működni	nincs adat	nincs adat
	BankCo		
vi.	A lakossági betétekre vállalt garancia fenntartása	max. 20 milliárd GBP (*)	[15–70] bázispont átalánydíj
	Az intézményi betétekre vállalt garancia fenntartása	1,6 milliárd GBP	a CGS-nek megfelelően
vii.	A BankCo feltőkésítése a kettéosztás után	1,4 milliárd GBP	törzsrészcsek
viii.	Feltételes likviditási eszköz a BankCo számára	1,5 milliárd GBP	[80–150] bázispont havi lekötési díj + bármely lehívott összeg után [120–240] bázispont egyszeri lehívási díj a lehívott összeg után 1 havi LIBOR + [200–600] kamat
	AssetCo		
ix.	Az intézményi betétekre vállalt garancia fenntartása	kb. 8,3 milliárd GBP	[0,5–3] millió £ havidíj
x.	A Bank of England/HMT likviditási eszköz fenntartása és növelése	összesen 23 milliárd GBP	1 havi LIBOR + [10–60] bázispont
xi.	Az AssetCo feltőkésítése stressz esetben (adósság-részvény csere)	1,6 milliárd GBP	törzsrészcsek
xii.	Forgótőke-eszköz az AssetCo részére	2,5 milliárd GBP	1 havi LIBOR + [10–60] bázispont

(*) A kimutatott összegek a magánbetétek teljes összegét mutatják, az FSCS figyelembevétele nélkül.

3. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK ALAPJA

- (37) Ebben az ügyben a Bizottság 2008. április 2-án először egy hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményezett az eredeti szerkezetátalakítási tervvel kapcsolatban. Ezt követően az eredeti szerkezetátalakítási tervet az Egyesült Királyság hatóságai jelentős mértékben módosították. Emiatt a Bizottságnak az eljárást a módosított szerkezetátalakítási tervre is ki kellett terjesztenie. Az eljárást megindító határozatban megfogalmazott kételyek legnagyobb része az eredeti szerkezetátalakítási tervre vonatkozott. Az eljárást megindító határozatot illetően csak a módosított szerkezetátalakítási terv vonatkozásában is fennálló kételyeket tárgyalja a határozat 3.1. bekezdése.

3.1. AZ ELJÁRÁST MEGINDÍTÓ HATÁROZAT

A TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSA

- (38) Az eljárást megindító határozat 91. bekezdésében a Bizottság jelzi, hogy a HMT FSA számára írt levelében a HMT megerősíti: biztosítani kívánja, hogy az NR a minimálisan megkövetelt tőkeszint felett fog működni, amely állami támogatásnak minősülhet.
- (39) Az eljárást megindító határozat 94. bekezdése jelzi, hogy az Egyesült Királyság által 2008. március 17. és a végső határozat meghozatala között kirótt túlzott díj tervezett, visszamenőleges visszatérítése további szerkezetátalakítási támogatásnak tűnik.

A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE

- (40) Az eljárást megindító határozat 96. bekezdése kételyeket vet fel azzal kapcsolatban, hogy a támogatás mértéke számszerűsíthető-e olyan benchmarkok használatával, mint az az ár, amelyet az NR a nemteljesítéskori cserügyletei után fizet, vagy az NR számára 2007. szeptember 17-e után más magánbankok által ajánlott hitel-eszközök kamatlába, mivel ezek már figyelembe veszik az állami bankmentést.

3.2. AZ ELJÁRÁST KITERJESZTŐ HATÁROZAT

A TÁMOGATÁS MEGLÉTE

- (41) A Bizottság az eljárást kiterjesztő határozat 47. és 48. bekezdésében jelezte, hogy a kettéosztás eszközátvételi intézkedéshez hasonlítható a Bizottságnak az értékvesztett eszközök közösségi bankszektorban történő kezeléséről szóló közleményének keretén belül⁽²⁸⁾ (a továbbiakban: értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény). Ezért felkérte az Egyesült Királyság hatóságait a kérdéssel kapcsolatos információ biztosítására.

A HOSSZÚ TÁVÚ ÉLETKÉPESSÉG HELYREÁLLÍTÁSA

- (42) Az eljárást kiterjesztő határozat 57. bekezdésében a Bizottság pozitívan vette tudomásul, hogy a BankCo az

Egyesült Királyság által tervezett intézkedések eredményeként láthatóan életképes bankká válik, és nem áll fenn annak kockázata, hogy az NR-hez hasonló likviditási problémái lesznek. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy nem nyújtottak be olyan üzleti tervet, amely leírja, hogyan válik a BankCo életképes szervezetté közép és hosszú távon, ezért a BankCo életképességét nem tudták bemutatni.

MINIMÁLIS SZINTRE KORLÁTOZOTT TÁMOGATÁS/SAJÁT HOZZÁJÁRULÁS

- (43) Az eljárást kiterjesztő határozat 59. és 58. bekezdésében a Bizottság megállapította, hogy a BankCo részére biztosított támogatás olyan típusú és összegű volt, amely a BankCo-t megszabadította minden, az NR által a múltban nyújtott kockázatos kölcsöntől, és az államkölcsön visszafizetésének kötelezettségétől, ugyanakkor a bankot jó minőségű eszközökhöz és jelentős készpénz mennyiséghez juttatta. Továbbá a Bizottság megállapította, hogy az Egyesült Királyság hatóságai vállalják, hogy az AssetCo veszteségeit teljes mértékig finanszírozzák, amelynek jelzálogkölcsön állományát a tényleges gazdasági érték helyett könyvvértéken értékelték fel. Ezért a Bizottság komolyan kétségbe vonta, hogy a támogatást ténylegesen a minimális szintre korlátozták.

- (44) A Bizottság az eljárást kiterjesztő határozat 60. bekezdésében kétségbe vonja, hogy az NR saját hozzájárulása elegendő lenne, mivel több olyan, az eredeti szerkezetátalakítási tervben szereplő intézkedést, amely saját hozzájárulásnak tekinthető, – így különösen az aktív hiteltörlesztési politikát és az új kölcsönök limitálását – a módosított szerkezetátalakítási terv már nem tartalmazta.

A NEGATÍV HATÁS TOVÁBBGYŰRÜZÉSÉNEK KORLÁTOZÁSA/A VERSENY TORZULÁSÁT KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK

- (45) Az eljárást kiterjesztő határozat 62. bekezdésében a Bizottság azt a kérdést vetette fel, hogy az NR kettéosztását követően a BankCo rendelkezésére álló finanszírozás lehetővé teszi-e számára a versenytársak kiszorítását a jelzálogkölcsön-piacról, amely így negatív tova- gyűrűző hatást eredményez.

- (46) A verseny torzulását korlátozó intézkedések vonatkozásában a Bizottság az eljárást kiterjesztő határozat 63. és 66. bekezdésében komoly kételyét fejezte ki a tervezett intézkedések elégséges voltát illetően. Először is, a Bizottság megjegyezte, hogy az NR kettéosztását követően a BankCo igen erős, versenyképes bankként kerül ki, amelyet nem terhelnek az NR által a múltban nyújtott kockázatos kölcsönök. Ezért a Bizottság kétségbe vonta, hogy a verseny torzulása valóban kompenzálható-e azzal a ténnyel, hogy a BankCo mérlegfőösszege alacsony.

⁽²⁸⁾ HL C 72., 2009.3.26., 1. o.

- (47) Továbbá a Bizottság azt is megjegyezte, hogy figyelembe véve az NR számára biztosított támogatások magas összegét, kétségbe vonja, hogy megfelelő intézkedés hozható-e a verseny nemkívánatos torzulásának kiküszöbölésére az NR életképességének veszélyeztetése nélkül. Végezetül a Bizottság megállapította, hogy a verseny torzulásának korlátozását célzó néhány intézkedést módosítottak vagy megszüntettek.

4. AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEI

- (48) Az eredeti illetve az eljárást kiterjesztő határozat közzétételét követően a Bizottság harmadik felektől észrevételeket kapott.
- (49) Az eljárást megindító határozattal kapcsolatban a Bizottsághoz az alábbiaktól érkeztek észrevételek: Unite the Union, a lakás-takarékpénztárak egyesülete (Building Societies Association, a továbbiakban: BSA), SRM Global Master Fund LP, Alliance & Leicester Building Society (lakás-takarékpénztár), British Banking Association (brit bankügyi egyesület), Jim Cousins (az Egyesült Királyság Parlamentjének képviselője), Doug Henderson (az Egyesült Királyság Parlamentjének képviselője) és a newcastle-i hatóságok. Bár ezek az észrevételek nem kapcsolódnak az eljárást kiterjesztő határozat tárgyául szolgáló módosított szerkezetátalakítási tervhez, ezen eset szélesebb összefüggésében relevánsak lehetnek és ezért – amennyire általános jellegűek – e határozat 4.1. szakaszában röviden tárgyalásra kerülnek.
- (50) Az eljárást kiterjesztő határozattal kapcsolatos, harmadik felektől származó észrevételeket a leeds-i lakás-takarékpénztár, a BSA és egy brit állampolgár terjesztett be.

4.1. AZ ELJÁRÁST MEGINDÍTÓ HATÁROZAT

- (51) Az eljárást megindító határozattal kapcsolatban a harmadik felektől származó észrevételek elsősorban azokkal a versenytorzulásokkal foglalkoztak, amelyek az NR lakossági és intézményi ügyfeleinek betéteire vonatkozó garanciák miatt következtek be. Az NR lakossági betétállományának 2008 első hónapjaiban mutatkozó növekedése különösen is aggályosnak bizonyult, mivel a harmadik felek jelezték, hogy az NR állami garanciára támaszkodva magas betéti kamatokat kínált, ami versenyhátrányt jelent az NR versenytársai számára. A harmadik felek megállapították, hogy a verseny keretfeltételei csökkenthetik bizonyos kételyeiket. Más észrevételek az NR nagy észak-kelet-angliai munkáltatóként betöltött fontos szerepéhez kapcsolódtak illetve azon kompenzációra vonatkoztak, amely az NR részvényeseinek az Egyesült Királyságban bekövetkezett államosítás miatt járna.

4.2. AZ ELJÁRÁST KITERJESZTŐ HATÁROZAT

- (52) A Leeds Building Society az általa benyújtott dokumentumban aggodalmának adott hangot amiatt, hogy az NR

miatt torzulhat a verseny; hangsúlyozta továbbá, hogy véleménye szerint nem kielégítő az NR saját hozzájárulása és a verseny jelenlegi keretrendszere csak korlátozott mértékben akadályozza az NR miatt bekövetkező versenytorzulást. Úgy vélte továbbá, hogy a kettéosztást követően a BankCo alacsony mérlegfőösszege nem ellensúlyozza a versenytorzulást, mivel a BankCo-nak nem kell felszívnia az NR múltbeli kockázatos kölcsöneiből eredő veszteségeket, ugyanakkor élvezni fogja az AssetCo mérlegfőösszegéből származó előnyöket.

- (53) A BSA részletes észrevételeket nyújtott be. Véleménye szerint a kettéosztást követően közép- és hosszú távon a BankCo nagy valószínűséggel erős pozícióval fog rendelkezni az Egyesült Királyság jelzálog-piacán; korlátozott számú rossz adós mellett az új kölcsönök nyújtását lehetővé tevő nagymennyiségű forrással fog rendelkezni. A BSA felhívta a figyelmet a lakás-takarékpénztárak és a bankok közötti különbségre (ellentétben a bankokkal, a lakás-takarékpénztárak finanszírozási és kölcsönnyújtási tevékenysége korlátozott). A BSA utalt arra is, hogy a verseny keretfeltételeinek hatékonysága valószínűleg nem lesz elegendő ahhoz, hogy megakadályozza a verseny torzulását. Ezen túlmenően a BSA a versenytorzulást korlátozni képes intézkedéseket javasolt:

i. a BankCo fizessen ellentételezést azért a védelemért, amelyhez az AssetCo létrejöttével jutott; egy másik megoldás az lehet, hogy a BankCo kiindulási hitelállománya az átlagos versenytársakéhoz hasonló jellemzőkkel rendelkezzen;

ii. a lakossági és az intézményi ügyfelek betéteivel kapcsolatos állami garanciákat a lehető leghamarabb meg kell szüntetni; egy másik megoldás az lehet, hogy a BankCo az állami hitelgarancia-konstrukciók igénybevételéért a többi bankkal arányos árat fizessen;

iii. amennyiben nincs mód az i) és ii) pontokban javasolt intézkedések végrehajtására, szükség lehet a BankCo tevékenységének közvetlenebb ellenőrzésére;

iv. a BankCo új hiteleinek jelentős részét a jelzálogpiac olyan szegmenseiben nyújtsa, ahol jelenleg nem működnek magánszektorbeli hitelezők (például magas hitelfedezeti arány vagy külön az első alkalommal vásárlóknak szánt hitelek);

v. a BankCo ár terén mutatkozó versenyképességét korlátozni kell a jelzálogpiac azon területein, ahol a BankCo versenytársai magánszektorbeli hitelnyújtók; erre megoldás lehet a Moneyfacts jelzálog-alapú hitelezésre vonatkozó „best buy” (legjobb vétel) táblázataiból (azaz a legjobb öt hitelnyújtóra vonatkozó adatokból) való kimaradás;

vi. a BankCo maradjon ki a Moneyfacts megtakarítási számlákra vonatkozó öt legjobb lehetőséget feltüntető táblázatából mindaddig, amíg meg nem szűnik a lakossági betétekre vonatkozó garancia.

- (54) A brit állampolgár észrevételei az NR által kibocsátott alárendelt adósságpapírok kamatszelvevényeinek kuponjainak kifizetésére vonatkoztak illetve azon hatásokra, amelyeket e kifizetések felfüggesztése esetén érnek az ilyen eszközökkel rendelkező egyéneket.

5. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBÓL ÉRKEZETT ÉSZREVÉTELEK

- (55) E határozatban az eljárást megindító határozattal kapcsolatban kizárólag olyan, harmadik felektől érkezett észrevételek szerepelnek, amelyek a módosított szerkezetátalakítási terv értékelésénél relevánsak lehetnek. Ennek megfelelően az Egyesült Királyságból érkezett, az eljárást megindító határozattal kapcsolatban az 5.1. szakaszban ismertetett észrevételek is ezen kérdésekre korlátozódnak.

5.1. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG ÉSZREVÉTELEI AZ ELJÁRÁST MEGINDÍTÓ HATÁROZATBAN FELMERÜLT KÉTELYEKSEL KAPCSOLATBAN

A TÁMOGATÁS MEGLÉTE

- (56) Az eljárást megindító határozat 91. bekezdésében megfogalmazott kételyekkel kapcsolatban az Egyesült Királyság hatóságai véleménye szerint [...]. Ezért az nem tekinthető támogatásnak. Amennyiben mégis annak minősülne, akkor sem tekinthető korlátlannak.
- (57) Az eljárást megindító határozat 91. bekezdésével kapcsolatban az Egyesült Királyság hatóságai nem tagadják, hogy az új hitelkamatláb- és díjmegállapodások – az állami támogatás jóváhagyását követő – 2008. április 1-jei visszadátumozása további szerkezetátalakítási támogatást jelent. Megjegyzik azonban, hogy ez az a minimum, amire szükség van ahhoz, hogy az NR továbbra is megfeleljen a jogszabályban előírt minimum tőkésítettségi szint feltételeinek.

A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE

- (58) Az eljárást megindító határozat 96. bekezdésében megfogalmazott kételyekkel kapcsolatban az Egyesült Királyság elsőként azt szögezte le, hogy csak mesterségesen lehetne az állami eszközök és az állami garanciák által fedezett összegek teljes értékét támogatásnak tekinteni. Valójában az NR továbbra is kiváló minőségű eszközökkel rendelkezik, továbbá figyelembe kell venni azt a jelentős biztonságot, amit a hitel- és garanciamegállapodások biztosításának időpontjában az állam javára nyújt. Az Egyesült Királyság úgy véli, hogy a legkevésbé mesterséges módszertan az lenne, ha az intézkedéseket benchmarkok (pl. tényleges finanszírozási ajánlatok, nemteljesítéskori csereügyletek díjai és az alárendelt kölcsönök spreadjei) alapján számszerűsítene. Legfeljebb a támogatás minimális összegét lehetne a Bizottság 2008. július

1-je óta érvényben lévő hivatalos referencia-kamatlába alapján kiszámítani.

5.2. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG ÉSZREVÉTELEI AZ ELJÁRÁST KITERJESZTŐ HATÁROZATBAN FELMERÜLT KÉTELYEKSEL KAPCSOLATBAN

A TÁMOGATÁS MEGLÉTE

- (59) Az értékvesztett eszközökről szóló közleménynek a kettéosztásra történő alkalmazhatóságával kapcsolatban az Egyesült Királyság jelezte, hogy a Bizottság elemzését az alábbi okok miatt nem fogadja el. Először, az NR 100 %-ban állami tulajdonban van, ezért – ellentétben más esetekkel, ahol az állam valamely magánkézben lévő banktól az értékvesztett eszközöket vásárlás vagy garancianyújtás révén veszi át – az Egyesült Királyság nem veheti meg az értékvesztett eszközöket, mivel azok már saját tulajdonában vannak. Másodszor, az Egyesült Királyság hatóságainak véleménye szerint az értékvesztett eszközökről szóló közlemény célja elsődlegesen olyan helyzetek kezelése, amikor nagyfokú bizonytalanság áll fenn a bankok összetett és át nem látható értékvesztett eszközeiből eredő kockázatok tekintetében. Az Egyesült Királyság szerint az NR jelzálogtermékei, jelzálog-alapú értékpapírai és államkincstári eszközei nem tartoznak ebbe a kategóriába. Végül pedig az Egyesült Királyság hatóságai azzal érvelnek, hogy az értékvesztett eszközökről szóló közlemény elsősorban a tehermegosztás elvét tartja szem előtt, amelynek során az elsődleges veszteség bizonyos elemei elsősorban a bankot terhelik. Az NR esetében erre nincs mód, mivel az állam már a kettéosztás előtt is az összes eszköz tulajdonosa.

A HOSSZÚ TÁVÚ ÉLETKÉPESSÉG HELYREÁLLÍTÁSA

- (60) Az Egyesült Királyság hatóságai észrevételeikben jelezték, hogy a Bizottsághoz 2009. június 10-én benyújtott üzleti tervben a Bizottság rendelkezésére bocsátották mindazon információkat, amelyek bizonyítják a BankCo életképességét⁽²⁹⁾. Az üzleti tervben a BankCo életképességét stressztesztnek vetették alá komoly recessziót felvázoló forgatókönyv alapján (amely szerint 2011-ben a munkanélküliek száma 3,6 millióra nő, a lakásárak pedig a legmagasabb szinthez képest 50 %-kal csökkennek). Ez a stresszteszt azt mutatja, hogy a BankCo még komoly recesszió esetén is életképes marad.

MINIMÁLIS MÉRTÉKŰ TÁMOGATÁS/SAJÁT HOZZÁJÁRULÁS

- (61) A Bizottságnak kételyei voltak a tekintetben, hogy az NR-nek juttatott támogatás valóban csak a szükséges minimumra szorítkozik; ezzel kapcsolatban az Egyesült Királyság vitatja, hogy a módosított szerkezetátalakítási terv révén egy szuper-versenyképes új bank jönne létre. Az Egyesült Királyság leszögezi, hogy a BankCo tőkeszerkezetét és finanszírozását kellő gondossággal alakították ki, hogy még nagy megterheléssel járó helyzetben is életképes maradjon.

⁽²⁹⁾ Az üzleti tervet 2009. szeptember 18-án frissítették azon kételyeket figyelembe véve, amelyek a Bizottság illetve harmadik felek részéről hangzottak el a támogatás versenytorzító hatása miatt.

- (62) Az Egyesült Királyság véleménye szerint nem arról van szó, hogy az állam teljes mértékben finanszírozni és támogatni kívánja az AssetCo veszteségeit. Az Egyesült Királyság leszögezi, hogy az állam nem vállalt garanciát az AssetCo eszközeire. Az Egyesült Királyság hatóságai azonban jelezték, hogy [...], további támogatás válhat szükségessé [...].
- (63) Az NR által a szerkezetátalakításhoz nyújtott saját hozzájárulás kapcsán az Egyesült Királyság hatóságai leszögezik, hogy az eredeti szerkezetátalakítási tervben szereplő hitelezési felső határok és az aktív törlesztési politika a saját hozzájárulást helyettesítő kompenzáló intézkedések kívántak lenni. A jelzáloghitelek esetében alkalmazott felső határok kapcsán az Egyesült Királyság azzal érvel, hogy a pénzügyi és gazdasági válság következtében az Egyesült Királyság jelzálogpiacán szűk a kapacitása, a BankCo hitelkihelyezéseinek tervezett növekedése korlátozott mértékű és nincs negatív hatással a többi versenytársra. Az aktív jelzálogtörlesztési program tovább szűkítette az Egyesült Királyság piacán elérhető jelzáloghitelek körét (az új hitelkihelyezések terén mutató csökkenés 40 %-a ennek következménye). Az Egyesült Királyság véleménye szerint az NR a szerkezetátalakításhoz mintegy 2,2 milliárd GBP értékű Home Equity Release Mortgage (a továbbiakban: HERM) portfóliójának értékesítésével, a szerkezetátalakítási veszteségek fedezésével járult hozzá, és [...].
- A TOVÁBBGYŰRŰZŐ NEGATÍV HATÁSOK KORLÁTOZÁSA/A VERSENY TORZULÁSÁT CSÖKKENTŐ INTÉZKEDÉSEK
- (64) Az Egyesült Királyság beadványában jelezte, hogy meggyőződése szerint a BankCo esetében előrejelzett növekvő hitelkihelyezés minden valószínűség szerint nem lesz hatással a jelzálogpiacra vagy a BankCo versenytársaira, mivel a piac kapacitása korlátozott. A BankCo hitelezési képességének növelése némileg enyhítené e kételyeket, ugyanakkor elegendő kereslet maradna a többi versenytárs számára is. Az Egyesült Királyság azt is valószínűtlennek tartja, hogy a BankCo a kettéosztást és az ideiglenes állami tulajdonból való kilépést követően gyorsan növelné hitelkihelyezéseit, mivel még meg kell szereznie az új hitelek nyújtásához szükséges forrásokat. Végül pedig az Egyesült Királyság megállapítja, hogy a BankCo-nak nem lesz kiváltságos hozzáférése az AssetCo megmaradt ügyfélbázisához.
- (65) A támogatás összege tekintetében az Egyesült Királyság nem fogadja el a Bizottság azon javaslatát, miszerint ez úgy állapítható meg, hogy az AssetCo eszközeinek piaci értékét levonják azok könyv szerinti értékéből. Az Egyesült Királyság véleménye szerint ez a módszertan túlbecsülné a BankCo-nak nyújtott bármely támogatás összegét. Az Egyesült Királyság úgy véli, hogy különbséget kell tenni a BankCo-nak illetve az AssetCo-nak nyújtott támogatás között, továbbá az AssetCo-nak nyújtott támogatás nem okvetlenül jelent előnyt a BankCo számára. A BankCo-nak nyújtott támogatás összegének tükröznie kell azt a versenyhatást, amelyet a BankCo a többi versenytársra gyakorol, ezt pedig nem tartalmazza a Bizottság által javasolt módszertan.
- (66) A Bizottság által az AssetCo vonatkozásában előterjesztett módszertan az Egyesült Királyság véleménye szerint azon a feltételezésen alapul, miszerint az Egyesült Királyság fedezné az eszközök könyv szerinti és piaci értéke közötti különbséget. Ez nem így van, mivel az Egyesült Királyság garanciái az AssetCo eszközeinek végső értéke illetve kötelezettségeinek könyv szerinti értéke közötti különbséget fedezik (azaz amennyiben az eszközök nem elégségesek az összes kötelezettség fedezésére, úgy az Egyesült Királyság fedezi a különbséget).
- (67) Az Egyesült Királyság véleménye szerint a BankCo-nak nyújtott támogatás összegének megbecslésére szolgáló helyes módszertan az, ha összegzik az összes közvetlen tőkeinjekció könyv szerinti értékét és – az összes folyamatban lévő garanciavállalás értékét figyelembe véve – az ezek esetében fizetett díjakat, illetve a BankCo számára a jó minőségű jelzálogállományból eredő előnyök értékét, valamint azon inkrementális értéket is, amely a BankCo-nál az NR lakossági betétállományának átvétele kapcsán jelentkezik.
- (68) Az Egyesült Királyság véleménye szerint az AssetCo-nak nyújtott támogatás összegét úgy kapjuk meg, ha az NR-nek nyújtott támogatás teljes értékéből levonjuk a BankCo-nak az AssetCo-n keresztül nyújtott támogatást.
- 5.3. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG ÉSZREVÉTELEI AZ ÉRDEKELTEKNEK AZ ELJÁRÁST MEGINDÍTÓ HATÁROZATBAN SZEREPLŐ MEGÁLLAPÍTÁSAIVAL KAPCSOLATBAN
- (69) A lakossági betétek állományának növekedésére vonatkozó, harmadik felektől származó aggályokkal kapcsolatban az Egyesült Királyság az alábbi észrevételeket tette.
- (70) Az Egyesült Királyság véleménye szerint a megtakarítási termékek árazásával kapcsolatban harmadik felek által benyújtott észrevételek nem veszik figyelembe az NR-nek a 2007. szeptemberi bankpánikot követően erősen lecsökkent lakossági betétállományát. Az NR mérlegének stabilizálása érdekében lehetővé kell tenni lakossági betétekből álló alapjának újjáépítését. Az Egyesült Királyság leszögezte, hogy az Egyesült Királyságban 1,5 %-os piaci részesedési felső határ van érvényben a lakossági betétekre. Ez a felső határ megakadályozza majd, hogy az NR túlságosan agresszív árpolitikát folytasson és ezzel egyidejűleg korlátozza az NR-nek a megtakarítási piacra gyakorolt hatását. Az Egyesült Királyság azt is kijelenti, hogy az NR nem követett agresszív árképzési stratégiát lakossági betéti termékeivel; ezt mutatja az a tény is, hogy az NR nem szerepelt a Moneyfacts megtakarítási táblázatainak első 3 helyén azóta, hogy a verseny keretfeltételei bevezetésre kerültek.
- (71) Az Egyesült Királyság továbbá azzal is érvel, hogy megtakarítási célú termékeinek árazása kapcsán érvényesített bármely további limit megakadályozná az NR-t abban, hogy megszerezze a tervezett új hitelkihelyezésekhez szükséges forrásokat. Egyben veszélyeztetné az NR azon képességét is, hogy eleget tegyen az ideiglenes állami tulajdonból eredő kötelezettségeinek és megakadályozná az NR-t abban, hogy reagáljon a finanszírozási helyzetére negatívan ható eseményekre.

- (72) A versenyre 2008. március 31-e óta érvényben lévő keretrendszer tekintetében az Egyesült Királyság hatóságai jelezték, hogy a keretrendszerben szereplő kötött magatartási szabályok megfelelően korlátozzák az NR-nek az Egyesült Királyság piacain folytatott versenytevékenységét.

5.4. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG ÉSZREVÉTELEI AZ ÉRDEKELTEKNEK AZ ELJÁRÁST KITERJESZTŐ HATÁROZATBAN SZEREPLŐ MEGÁLLAPÍTÁSAIVAL KAPCSOLATBAN

- (73) A Bizottságnak az eljárást kiterjesztő határozatban kifejtett kételyeire és a harmadik felektől érkezett észrevételekre reagálva az Egyesült Királyság hatóságai megváltoztatták a módosított szerkezetátalakítási tervet. Ezeket a változtatásokat ezen határozat 2.2. szakasza ((27), (28) és (29) preambulumbekendés) részletezi.

6. ÉRTÉKELÉS

6.1. A TÁMOGATÁS MEGLÉTE

- (74) A Bizottságnak értékelnie kell, hogy a módosított szerkezetátalakítási terv által bevezetett vagy módosított intézkedések állami támogatásnak minősülnek-e. Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (75) A Bizottság által már jóváhagyott megmentési célú támogatás jellegű intézkedések és az ezen esetre vonatkozó két korábbi döntés (azaz a (30) preambulumbekendésben említett i., ii. és iii. intézkedések, illetve a lakossági és intézményi ügyfelek betéteire vonatkozó garanciák és a BoE/HMT likviditási eszköz) kapcsán a Bizottság már megállapította, hogy ezen intézkedések az NR-nek juttatott állami támogatásnak minősülnek. A Bizottság azt is megjegyezte, hogy a BankCo jogosult olyan konstrukciók használatára, amelyeket az Egyesült Királyság a pénzügyi válság során vezetett be a bankok számára és amelyeket a Bizottság jóváhagyott, feltéve, hogy ezen konstrukciók a kettéosztást követően is még érvényben vannak ⁽³⁰⁾.
- (76) E határozat (30) preambulumbekendése már ismertette azon intézkedéseket, amelyeket jelen határozatnak értékelnie kell abból a szempontból, hogy azok állami támogatásnak minősülnek-e. Az NR szempontjából ezek közül iv. és v. a releváns intézkedések, a BankCo szempontjából a vi., vii. és viii., az AssetCo szempontjából pedig a ix–xii.

ÁLLAMI FORRÁSOK

- (77) Az összes említett intézkedést állami forrásokból finanszírozzák, mivel az intézkedések körébe az állam által finanszírozott államköölcsönök, támogatások és garanciák tartoznak ⁽³¹⁾.

SZELEKTIVITÁS

- (78) A Bizottságnak azt is értékelnie kell, hogy az intézkedések szelektív előnyt jelentenek-e a támogatás kedvezményezettje vagy kedvezményezettjei számára. Az itt szereplő intézkedések szelektívek, mivel kizárólag az NR, a BankCo és az AssetCo előnyét szolgálják.

ELŐNY

- (79) Az intézkedések a kettéosztásig folytatott gazdasági tevékenysége során az NR-t illetve azt követően utódait, a BankCo-t és az AssetCo-t előnyhöz juttatják.
- (80) Az NR-nek haszna származik a BoE/HMT likviditási eszköz esetében az alacsonyabb díjak visszamenőleges alkalmazásából illetve a Bizottsági jóváhagyását követően 156,4 millió GBP utólagos visszatérítéséből (iv. intézkedés). Ez előnyt jelent az NR számára, mivel ezen díjak alacsonyabbak a piaci árnál.
- (81) Az NR számára jelentős előnyt biztosít az a tény is, hogy a HMT kötelezettséget vállalt a FSA felé a tőkekövetelmények előírt szintje feletti működéssel (v. intézkedés), mivel ennek eredményeképp a FSA: 1. nem követte meg az NR feltőkésítését az államosítást követően, 2. lehetővé tette az NR számára, hogy a rendelkezésére álló tier 2 tőkét beszámítsa a 2008. júniusi szavatoló tőkéjébe és 3. a későbbiekben megengedte, hogy 2009 júliusától egészen a kettéosztásig a jogszabályban előírt minimum tőkésítettségi szint alatt működjön.
- (82) A BankCo érdekében hozott intézkedések tekintetében a Bizottság az NR-nek juttatott megmentési támogatás jóváhagyásakor már megállapította, hogy a lakossági betétekre vállalt garancia (vi. intézkedés) előnyhöz juttatja a kedvezményezettet, azaz ebben az esetben a BankCo-t. Bár a garancia meg fog szűnni [...], a BankCo előnye továbbra is fennáll azon időszakban, amikor a garancia még érvényben van. A BankCo által fizetendő díj változása nincs összhangban a piaci feltételekkel. E tekintetben az NR CDS (nemteljesítéskori csereügylet) spread-je lényegesen meghaladja az 50 bázispontot. Ezért megállapítható, hogy az intézkedés előnyt biztosít a BankCo számára.

⁽³⁰⁾ Például a CGS, lásd a 15. lábjegyzetet.

⁽³¹⁾ A HMT kötelezettségvállalása a FSA felé, miszerint az NR az előírt minimum tőkekövetelmény szint felett fog működni, egyenértékűnek tekinthető a bank jövőbeli feltőkésítésére vállalt kötelezettséggel, ami a kettéosztást követően a BankCo esetében alkalmazott tőkeinjekció formájában valósul meg.

- (83) Az intézményi ügyfelek esetében a kettéosztástól 2010. december 31-ig a BankCo-nak továbbra is nyújtott garanciák (vi. intézkedés) kapcsán a Bizottság az NR-nek juttatott megmentési támogatás jóváhagyásakor már megállapította az előny meglétét. A díj változásaival kapcsolatban a kettéosztást követően a BankCo olyan díjat fizet, ami megfelel a más bankok által az Egyesült Királyság hitelgarancia rendszere (CGS) kontextusában fizetett díjnak. Mivel a Bizottság által a CGS-ben elfogadott díj a piaci ár alatt van (azonban megfelel az Európai Központi Bank ajánlásainak), ez előnyt biztosít a BankCo számára.
- (84) Továbbá a törzsrésvények formájában a BankCo számára nyújtott 1,4 milliárd GBP nagyságú tőkeinjekció (vii. intézkedés) előnyt jelent, mivel e tőke nélkül a BankCo nem tudná megkezdeni tevékenységét.
- (85) A BankCo-nak nyújtott 1,5 milliárd GBP összegű, feltételhez kötött likviditási eszköz (viii. intézkedés) előnyt biztosít, mivel ez olyan további likviditási forrást jelent a BankCo számára, amely más bankok számára nem áll rendelkezésre. A feltételhez kötött likviditási eszköz célja az, hogy a BankCo számára kellő finanszírozási forrást nyújtson mindaddig, amíg a BankCo-t az Egyesült Királyság nem értékesíti vagy más finanszírozási lehetőségeket nem sikerül találni.
- (86) Az AssetCo tekintetében a Bizottság eljárást megindító és kiterjesztő határozatában megállapította, hogy az intézményi bankbetétekre vonatkozó garanciák (ix. intézkedés) állami támogatásnak minősülnek. Ezért az intézményi bankbetétekre vonatkozó garancia [...] nyújtása további előnyt jelent az AssetCo számára.
- (87) A Bizottság korábbi határozataiban⁽³²⁾ már megállapította, hogy a BoE/HMT likviditási eszköz állami támogatásnak minősül. Ez a következtetés az új körülmények között, azaz az AssetCo-nak nyújtott hitel összegének maximum 10 milliárd GBP-vel történő növelése, illetve futamidejének a 2020. éven túli kiterjesztése esetében is érvényes (x. intézkedés). Az eszközért az AssetCo által fizetett díj csökken (LIBOR + [10–60] bázispont a korábbi BoE alapidíj + 150 bázispont + 10 bázispont eszközdíj helyett), ami alacsonyabb a piaci árnál és ezért előnyt jelent az AssetCo számára. Továbbá a BankCo számára előnyös a BoE/HMT likviditási eszköz növekedése, mivel a bővülés jelentős része készpénz formájában az AssetCo-tól a BankCo-hoz kerül.
- (88) Az AssetCo-nak szánt, adósság részvénné történő átalakítása formájában megvalósuló 1,6 milliárd GBP összegű tőkeinjekció (xi. intézkedés) előnyt biztosít az AssetCo számára.
- (89) Továbbá a 2,5 milliárd GBP nagyságú forgótőke eszköz (xii. intézkedés) az AssetCo javát szolgálja, mivel kellő likviditással [...] rendelkezik majd esedékessé váló kötelezettségei teljesítéséhez. Az AssetCo 1 havi LIBOR + [10–60] bázispontot fizet az eszközért, ami jóval a piaci árfolyam alatt van, hiszen az AssetCo olyan bank, amelynek szinte nincs is tőkéje.
- (90) Végül pedig a piacgazdasági befektető elve nem érvényes ezen intézkedésekre, mivel ezekre több, az NR érdekeit szolgáló megmentési célú támogatást követően kerül sor. Továbbá – amennyiben ez az elv érvényesülne erre az esetre – a feltétel nem teljesülne, mivel egyetlen piacgazdasági befektető sem hozná meg mindezen intézkedéseket a BankCo-ra és [...] az AssetCo-ra való kettéosztás előmozdítására. Az államhoz hasonló helyzetben egyetlen piacgazdasági szereplő sem lett volna képes fenntartani a gazdasági tevékenységet (az NR esetében) jelentős tőkeemelés nélkül (az FSA szokásos tőkekövetelményeit csak azért enyhítette, mert az állam vállalta a szükséges tőke biztosítását). A piacokon kialakult helyzetet figyelembe véve, piaci szereplő nem juthatna ilyen finanszírozáshoz. Ezt támasztják alá azon vételi ajánlatok is, amelyeket az NR esetében a Virgin és az NR vezetősége is benyújtott 2008 februárjában, és amelyeket az eljárást megindító határozat részletesebben is ismertetett. Mindkét ajánlat az állami támogatási intézkedések folytatódásán alapult, ami jelezte, hogy állami támogatás nélkül egyetlen magánbefektető sem lett volna kész az NR megvásárlására.

A VERSENYTORZULÁS ÉS A TAGÁLLAMOK KÖZÖTTI KERESKEDELEMRE GYAKOROLT HATÁS

- (91) Megállapítható továbbá, hogy a (30) preambulumbekzdés iv–xii. pontjaiban említett intézkedések a verseny torzulásához vezethetnek és kihatnak a tagállamok közötti kereskedelemre.
- (92) Az intézkedések lehetővé teszik [...] az NR bizonyos eszközeinek az AssetCo-hoz kerülését, ami szükséges feltétele annak, hogy létrejöjjen a BankCo és megvalósuljon üzleti terve. A BankCo, azaz az NR utóda, anélkül tudja majd folytatni az NR tevékenységeit, hogy gyengébb minőségű eszközeinek értékvesztése terhelné, hiszen ezeket továbbra is az AssetCo mérlege tartalmazza. Ennek eredményeképpen a BankCo előnybe kerül gyengébb minőségű eszközeik értékvesztését elviselni kényszerülő versenytársaival szemben, akiknek ezt a veszteséget fel kell szívniuk, ami korlátozza az új kölcsönök kihelyezésére szolgáló tőkéjük mennyiségét. Ezzel szemben a BankCo alapvető tőkéjét nem érintik ezek az értékcsökkenések és a jelzálog-portfóliójának csökkenő értéke. A pénzügyi piacokon jelenleg tapasztalható magas hitelköltséget figyelembe véve ez előnynek minősül. Ezen túlmenően a BankCo nagymennyiségű készpénzhez jut új hitelkihelyezéseinek finanszírozásához. Ezért megállapítható, hogy a (30) preambulumbekzdésben szereplő iv–xii. intézkedések a verseny torzulásához vezetnek.

⁽³²⁾ Lásd a 14. lábjegyzetet.

(93) A BankCo olyan bank lesz, amely – többek között – az Egyesült Királyság lakossági betétpiacán és jelzáloghitel-piacán is versenyez. E két piacon egyes versenytársak külföldi bankok leányvállalatai. Így az intézkedések képesek hatni a tagállamok közötti kereskedelemre.

A TÁMOGATÁS KEDVEZMÉNYEZETTJÉNEK MEGHATÁROZÁSA

(94) A Bizottság megállapítja, hogy az Egyesült Királyság új támogatási intézkedéseket szándékozik bevezetni, illetve módosítani akarja a már létezőket. Ezen intézkedések lehetővé teszik az NR két vállalkozásra – BankCo és AssetCo – történő felosztását. Az AssetCo-nak nyújtott támogatás nélkül nem lenne lehetséges átruházni rá az NR hitelportfólióját. Az AssetCo-nak nyújtott támogatás eredményeként a BankCo képes tovább folytatni az NR gazdasági tevékenységét, mivel megszabadul attól a tehertől, amelyet az NR hitelportfóliójának AssetCo-nál maradó többsége jelent. Ezen túlmenően nagy mennyiségű készpénzhez jut az AssetCo-tól (amelyet az AssetCo viszont az államtól kapott). Így a BankCo tekinthető az összes állami intézkedés kedvezményezettjének, ideértve az AssetCo javára hozottakat is.

(95) A módosított szerkezetátalakítási terv értelmében az AssetCo csak korlátozott, a már meglévő szerződéses kötelezettségek által előírt hitelezési tevékenységet folytat, és így minimálisra korlátozza azon helyzeteket, ahol más bankokkal kell versenyeznie. A kettéosztás után visszavonják banki működési engedélyét; ezt követően jelzálogkölcsön-nyújtási engedély alapján működik tovább. Ez lehetővé teszi számára, hogy a bankokhoz képest alacsonyabb előírt minimum tőkésítettségi szinten (1 %) működjön. Az Egyesült Királyság hatóságai szerint az AssetCo csak futamidejük lejártával vagy a piacon értékesítve realizálja eszközeit. Az AssetCo az értékesítésből befolyt összegeket adósságai esedékessé váló visszafizetésére használja fel, illetve folyamatosan ebből fedezi működési költségeit, illetve fizeti korábbról származó kötelezettségeit.

(96) A [...] megkönnyítése érdekében az AssetCo gazdasági tevékenységet folytat, pl. eszközök értékesítése, portfóliójának adósságkezelése. Továbbá meghatározott időn át (maximum 2010 végéig) [...] szolgáltatásokat nyújt [...] -nak. Erre azért van szükség, mert [...] a kettéosztás után nem rendelkezik bizonyos operatív funkciókkal, amelyek a [...] -nél maradnak; ilyenek pl. jelzálogkölcsönök kezelése (utógondozás), adósságkezelés, informatikai infrastruktúra és támogatás. Ezen szolgáltatásokat [...] független és egyenlő félként, kereskedelmi alapon nyújtja [...] -nak (azaz [...] díjat fizet [...] részére). Ezért megállapítható, hogy az AssetCo a kettéosztást követően is folytat bizonyos korlátozott mértékű gazdasági tevékenységet, ezért a támogatási intézkedések kedvezményezettjének tekinthető.

(97) A tervezett kettéosztást megelőzően az NR képes volt működni, mivel támogatást kapott lakossági és intézményi ügyfeleinek betéteivel kapcsolatos garanciák és állami likviditási eszköz formájában illetve azáltal, hogy az Egyesült Királyság hatóságai garantálták az FSA-nál, hogy biztosítják az NR jogszabályban előírt minimum tőkésítettségi szint feletti működését. Az Egyesült Királyság ezen kötelezettségvállalása lehetővé tette az NR számára, hogy a kettéosztásig ideiglenesen az előírt tőkésítettségi szint alatt működjön. Így az NR ezen intézkedések kedvezményezettje. Ahogy az a fentiekben a (92) preambulumbekkezdésben szerepelt, az NR gazdasági tevékenységét a BankCo folytatja.

KÖVETKEZTETÉS

(98) A fentiek alapján megállapítható, hogy a (30) preambulumbekkezdésben felsorolt iv–xii. intézkedések állami támogatásnak minősülnek.

6.2. A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE

(99) A támogatás összegével kapcsolatban az Egyesült Királyság az eljárást megindító illetve az eljárást kiterjesztő határozatra reagálva számos betérjesztést nyújtott be a támogatás összegének kiszámítási módjára vonatkozóan. Az eljárást megindító határozatban szereplő támogatási összegre vonatkozóan az Egyesült Királyság által továbbított javaslattal kapcsolatban a Bizottság megállapítja, hogy ezen betérjesztések részben az eredeti szerkezetátalakítási tervben közölt támogatási intézkedéseken alapulnak. Az Egyesült Királyság által továbbított, CDS árak (spread) illetve alárendelt adósságra vonatkozó árkülönbözetek használatát is tartalmazó betérjesztések így nem veszik figyelembe, hogy ezen árak (spread) már figyelembe vették az NR-nek juttatott állami támogatást és az NR későbbi államosítását. Ezért ezen árak (spread) nem tükrözik az NR inherens, a jelentős állami támogatással nem számoló kockázatát.

(100) Az Egyesült Királyságnak a támogatás összegének kiszámítására vonatkozó javaslatai és az eljárást kiterjesztő határozatra való reagálása kapcsán a Bizottság megállapítja, hogy ezen javaslatok szemlátomást nem veszik figyelembe a pénzügyi piacok jelenlegi helyzetét.

(101) Ebben a kontextusban a felek egyike sem tagadja, hogy az NR és jogutódai igen tekintélyes összegű támogatásban részesültek és fognak részesülni, ami tükrözi a messzeható szerkezetátalakítás szükségességét és garantálja piaci jelenlétének igen jelentős csökkenését.

6.3. A TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE

6.3.1. AZ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG ÉRTÉKELÉSÉNEK JOGI ALAPJA

- (102) Az eljárást kiterjesztő határozatban foglaltak értelmében (4.2.1. szakasz), a Bizottság sem 2007. december 5-i határozatában, sem az eljárást megindító határozatában nem alkalmazta a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontját az NR-nek nyújtott megmentési célú támogatás⁽³³⁾ vonatkozásában. Valójában az abban az időben nyújtott támogatás nem a tagállam egészében jelentkező zavarra tűnt reagálni, hanem kifejezetten az NR helyzetével⁽³⁴⁾ kapcsolatos egyedi problémákra irányult. Ilyen körülmények között és az ítélezési gyakorlattal⁽³⁵⁾ összhangban, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontja az adott esetben nem alkalmazható.
- (103) Azóta azonban a Bizottság az alábbi közleményeiben elfogadta, hogy az egész világra kiterjedő pénzügyi válság komoly zavart okozhat a tagállamok gazdaságában és a bankokat támogató intézkedések alkalmazásán ezen zavarok orvoslására: Az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló közlemény⁽³⁶⁾ (a továbbiakban: a bankokról szóló közlemény), A pénzügyi intézetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékokról szóló közlemény⁽³⁷⁾ (a továbbiakban: feltőkésítési közlemény), az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény és A Bizottság közleménye a pénzügyi szektor életképességének helyreállítása és a jelenlegi válságban hozott szerkezetátalakítási intézkedések értékelése az állami támogatási szabályok alapján⁽³⁸⁾ (a továbbiakban: szerkezetátalakítási közlemény). Az Egyesült Királyság esetében ezt erősítette meg, amikor a Bizottság jóváhagyott különböző olyan, az Egyesült Királyság által tett intézkedéseket, amelyek a pénzügyi válság leküzdésére irányultak⁽³⁹⁾. Ezért, ahogy azt az eljárást kiterjesztő határozat mutatja, a támogatási

⁽³³⁾ A Bizottság NN 70/07. sz. *Northern Rock* ügyben hozott határozata (HL C 43., 2008.2.16., 1. o.).

⁽³⁴⁾ Az eljárást megindító határozat 100. és 101. pontja.

⁽³⁵⁾ Lásd vö. elvben a T-132/96. sz. és T-143/96. sz. *Freistaat Sachsen és Volkswagen AG kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1999., II-3663. o.) 167. pontját. Ezt a megközelítést alkalmazta a Bizottság a C 47/96. sz. *Crédit Lyonnais* ügyben hozott 98/490/EK határozatának (HL L 221., 1998.8.8., 28. o.), 10.1. pontja, a Bizottság C 28/02. sz. *Bankgesellschaft Berlin* ügyben hozott 2005/345/EK határozatának (HL L 116., 2005.5.4., 1. o.) 153. pont kk., valamint a Bizottság C 50/06. sz. *BAWAG*-ügyben hozott 2008/263/EK határozatának (HL L 83., 2008.3.26., 7. o.), 166. pontja. Lásd még az NN 70/07. sz. *Northern Rock*-ügyben hozott bizottsági határozatot (HL C 43., 2008.2.16., 1. o.), és az NN 25/08. sz. *Megmentési támogatás a WestLB-nek* ügyben hozott bizottsági határozatot (HL C 189., 2008.7.26., 3. o.).

⁽³⁶⁾ A bankokról szóló közlemény, HL C 270., 2008.10.25., 8. o.

⁽³⁷⁾ Feltőkésítési közlemény, HL C 10., 2009.1.15., 2. o.

⁽³⁸⁾ Szerkezetátalakítási közlemény, HL C 195., 2009.8.19., 9. o.

⁽³⁹⁾ Lásd például a Bizottság N 507/08. sz., az Egyesült Királyság bank-szektorának nyújtott pénzügyi támogatási intézkedések ügyében hozott határozatát (HL C 290., 2008.10.13., 1. o.) a Bizottság N 650/08. sz., *Notification of modifications to a financial support measures to a banking industry in a UK* ügyben hozott határozatát (HL C 54., 2009.3.7., 3. o.) és a Bizottság N 193/09. sz., *Extension of credit guarantee scheme (CGS)* ügyben hozott határozatát (HL C 145., 2009.6.25., 3. o.).

intézkedések értékelésének jogalapja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontja.

6.3.2. AZ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG ÉRTÉKELÉSE

- (104) A Bizottság megállapította, hogy az NR, a BankCo és az AssetCo számos állami támogatási intézkedés révén előnyhöz jut. Ezen intézkedések különböző típusúak. Az NR kettéosztása értékvesztett eszközök kezelésével kapcsolatos intézkedéssel vehető össze, a tőkeinjekciók pedig feltőkésítést jelentenek. Az Egyesült Királyság által benyújtott és ezen intézkedéseket tartalmazó végleges szerkezetátalakítási terv értékelése előtt a Bizottság először az NR kettéosztását értékeli az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közleménnyel összefüggésben, illetve a feltőkésítéseket értékeli a feltőkésítési közlemény alapján annak igazolása érdekében, hogy ezek összhangban állnak-e ezen közleményekkel.

Az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény alkalmazása

- (105) Az eljárást kiterjesztő határozatban a Bizottság jelezte, hogy az NR kettéosztása egyfajta eszközátvételi intézkedésnek tekinthető, amelyből az NR-nek a BankCo révén a piacon maradó gazdasági tevékenysége profitál. Ezzel kapcsolatban az Egyesült Királyság az eljárást kiterjesztő határozattal kapcsolatos észrevételeiben több észrevételt nyújtott be. Különösen azt emelte ki, hogy az NR 100 %-ban államosításra került, a kettéosztás terve csak egy későbbi szakaszban került kidolgozásra és a kettéosztás előtt az eszközök az állam tulajdonában vannak. Ezek a tények azonban nem akadályozzák meg az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény alkalmazását, mivel az Egyesült Királyság által végrehajtott intézkedések olyan bank (a BankCo) létrejöttét eredményezték, amelyet már nem terhelnek elődjének (az NR-nek) értékvesztett eszközei.
- (106) Az eszközátvételi intézkedések speciális feltételeit az értékvesztett eszközökről szóló közlemény⁽⁴⁰⁾ tartalmazza. Az értékvesztett eszközökről szóló közlemény 5.2. szakasza szerint az eszközátvételi intézkedés

⁽⁴⁰⁾ Az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény mind a megmentési célú, mind pedig a szerkezetátalakítási forgatókönyvek esetében meghatározza az eszközátvételi intézkedések értékelésére szolgáló kritériumokat. Megmentési célú forgatókönyv szerint olyan esetekben, amikor korlátozott összegű ideiglenes intézkedésre van szükség a banknál a krízis leküzdéséhez, feltételezzük, hogy a bank újra életképessé válik, ha a piaci helyzet stabilizálódik, illetve hogy ez nem igényel szerkezeti kiigazítást vagy szerkezetátalakítást. Olyan esetekben viszont, amikor a banknak nagy összegű támogatásra van szüksége vagy nem képes biztosítani a megfelelő tehermegosztást, a bank esetében „messzeható szerkezetátalakításra” van szükség. Ez utóbbi esetben, az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény 6. szakasza konkrétabb követelményeket ír elő a tehermegosztás feltételeire vonatkozóan.

során meg kell teremteni az ex-ante átláthatóságot és biztosítani kell a tehermegosztást, majd végre kell hajtani a támogatható eszközök korrekt értékelését, illetve az állam megfelelő ellentételezését az eszközátvételi intézkedésért a részvényesi felelősség biztosítása érdekében.

- (107) Az ex-ante átláthatóság feltételezi az eszközök és a kockázatok egyértelmű meghatározását. Erre azért van szükség, hogy meghatározható legyen az eszközátvételi intézkedés során nyújtott támogatás összege és meg lehessen győződni arról, hogy a támogatásra valamely átmeneti probléma kezeléséhez van szükség vagy az érintett bank technikailag fizetéképtelen.
- (108) Az értékvesztett eszközök értékelésével kapcsolatban az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény 38. szakasza értelmében olyan esetekben, amikor az eszközök értékelése különösen is összetett feladatnak tűnik, alternatív megközelítések is szóba jöhetnek, így például „jó bank” létrehozása vagy egy bank *köztulajdonba vétele* (az államosítást is ideértve). Ez utóbbi esetben nincs szükség az eszközök ex-ante értékelésére, feltéve, hogy az értékelés a szerkezetátalakítás vagy felszámolás során folyamatosan valósul meg.
- (109) Az NR-t valóban államosították, ami tulajdonosának, azaz az Egyesült Királyságnak lehetőséget adott arra, hogy az NR összes aktíváját áttekinthesse és megvizsgálja.
- (110) Az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény szerint az értékelés során a támogatás összegét, azaz a versenytorzulás mértékét kell kiszámítani annak meghatározása érdekében, mennyire messzeható szerkezetátalakításra van szükség. A mostani esetben a szerkezetátalakítás „nagyon” messzehatónak tekinthető. Ebben az esetben az eszközök ex-ante értékelése nem jelentené azt, hogy a Bizottság a szerkezetátalakítás nemisége tekintetében további követelményeket támasztana.
- (111) E két komponens tekintetében a kettéosztás előtt nincs szükség értékelésre. Az eszközök időbeli értékelése tekintetében, a [...] következtében ezen eszközöket a piac idővel értékelni fogja.
- (112) Az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény 41. pontja az értékvesztett eszközök átadási értékével kapcsolatban megállapítja, hogy „az eszközvásárlási vagy eszközbiztosítási intézkedések átvételi értékének az eszközök tényleges gazdasági értékén kell alapulnia. Ezenfelül az állam számára megfelelő ellentételezést kell biztosítani. Amennyiben a tagállamok – a technikai fizetéképtelenség elkerülése érdekében – a tényleges gazdasági értéket meghaladó átvételi érték alkalmazását ítélik szükségesnek, az intézkedés támogatástartalma értelem szerűen nagyobb lesz. Ez csak akkor fogadható el, ha messzeható szerkezetátalakítással, valamint olyan feltételek, például visszakövetelési mechanizmusok bevezetésével jár együtt, amelyek egy későbbi szakaszban lehetővé teszik a pótlólagos támogatás visszafizettetését.” Az eszközök az NR-től az AssetCo-hoz könyv szerinti

értéken kerülnek át. Az értékvesztés következtében az eszközök valós gazdasági értéke alacsonyabb az átadási értéknél. Ezért az eszközök átvételének komoly hatása lesz, hiszen ezek a veszteségek már nem terhelik a BankCo-t. Következésképpen az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény 41. pontja alapján szükséges a bank messzeható szerkezetátalakítása.

- (113) Ebben az összefüggésben vitathatatlan, hogy a támogatás nélkül az NR technikailag fizetéképtelen lett volna. Az NR államosítására azt követően került sor, hogy az Egyesült Királyságnak nem sikerült az NR-t harmadik félnek értékesítenie. Ezt bizonyítják azok a mentességek is, amelyeket az NR a FSA-tól kapott egyrészt arra, hogy a rendelkezésére álló tier 2 tőkét teljes egészében forrásként felhasználja az előírt minimum tőkésítettségi szintnek való megfelelés érdekében, illetve ezt követően az előírt minimum tőkésítettségi szint alatti működésre. Az Egyesült Királyság hatóságai által benyújtott dokumentumból kitűnik, hogy legalább 6 milliárd GBP nagyságú tőkeinjekcióra lenne szükség a bank életképességének biztosításához, amennyiben a bank nem válik ketté (összehasonlításként megemlíthető, hogy a válság előtt a bank tőkéje nem érte el a 2 milliárd GBP-t). Az állam beavatkozása nélkül nem lett volna lehetséges, hogy az NR két részre váljon és gazdasági tevékenységeit a továbbiakban a BankCo folytassa. Az a tény, hogy az NR eszközeinek többsége az AssetCo tulajdonában marad, lehetővé teszi a BankCo számára az ezen eszközökből származó további veszteségek és a további tőkecsökkenés elkerülését.
- (114) Az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény 41. szakaszában foglalt feltételek a messzeható szerkezetátalakítás elérésével teljesülnek, ⁽⁴¹⁾ mivel az NR azon gazdasági tevékenységeit, amelyeket a BankCo folytat, több mint 75 %-kal csökkentik. Ezen túlmenően az Egyesült Királyság 2008 februárjában államosította a bankot, ezért a részvények 100 %-ának tulajdonosa. Azáltal, hogy felszabadítják a jó bankot rossz jelzőlogkölcsonöktől, az állam növeli a jó bank értékét, amelyet tervei szerint [...] időszakon belül elad. Ennek eredményeképpen az eszközök átvételének legalább részben az állam látja hasznát, mivel a jó bank eladási ára magasabb lesz.
- (115) Ami az értékvesztett eszközökkel kapcsolatos költségeknek az állam, a részvényesek és a hitelezők közti megosztását illeti, mind a korábbi részvényesek, mind pedig a hibridtőke tulajdonosai a lehető legnagyobb mértékben hozzájárulnak a bank szerkezeti átalakításához, mivel előbbiek kiszorultak a bankból (befektetések jelentős mennyiségét elvesztették) az NR államosításának eredményeképpen. A hibridtőke tulajdonosai [...] az AssetCo-t. Következésképpen nem fognak diszkrecionális és [...] kamatszélvényeket kapni. Ezért további tehermegosztás nem szükséges (lásd a (150) és (151) preambulumbekendéseket is).

⁽⁴¹⁾ A szerkezetátalakítási közlemény szerinti szerkezetátalakítási terv értékelését lásd a (123) és azt követő preambulumbekendésekben.

(116) Az eszközátvételért fizetett ellentételezéssel kapcsolatban az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény előírja, hogy a bankoknak valamilyen formában ellentételezést kell fizetniük a tőkeátvételért, amit az értékvesztett eszközök átvételével értek el. A kötelező ellentételezés kettős célú: a tehermegosztás biztosítása és a verseny torzulásának minimalizálása. Ez esetben a tehermegosztást az NR államosítása révén érik el (lásd a (148) és (149) preambulumbekendéseket is). Ami a második célkitűzést illeti, úgy tekinthető, hogy a minimális mértékre csökkentették a verseny torzulását az NR mélyreható szerkezetátalakítással összefüggő jelentős leépítésének eredményeképpen (lásd a (156) preambulumbekendést is). Ezen túlmenően az eszközátvételi intézkedés eredményeként a BankCo legalább a magasabb eladási ár révén nyerhet valamit. Ilyen kivételes körülmények között elfogadható, hogy a bank eladásából származó bevétel egy olyan mértékű ellentételezési forma az állam részére, amely csökkenti a megmentés teljes költségét.

(117) Az AssetCo-nál maradó értékvesztett eszközöket kizárólag az AssetCo fogja kezelni, amely önálló és a BankCo-tól szervezeti szempontból független lesz.

(118) Ezért ebből arra lehet következtetni, hogy az előre látható messzeható szerkezetátalakításra való tekintettel a BankCo-nak kedvező eszközátvétel megfelel az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közleményben foglaltaknak.

A feltőkésítési közlemény alkalmazása

(119) Mind a BankCo, mind pedig az AssetCo feltőkésítése várható. A feltőkésítési közlemény szerint a feltőkésítésért megfelelő ellentételezést kell nyújtani.

(120) A BankCo 1,4 milliárd GBP tőkeinjekcióban fog részesülni, törzsrésvények formájában. Ami a törzsrésvényekért fizetendő ellentételezést illeti, az Egyesült Királyság a BankCo-nak már a 100 %-os részvényese lesz a kettősztás időpontjában. Törzsrésvények formájában történő további tőkeinjekció nem fogja megváltoztatni az Egyesült Királyság BankCo-ban lévő részesedését. Mint az már a (114) preambulumbekendésben foglalt eszközátvételi intézkedést illetően megfigyelhető, az Egyesült Királyság államosította az NR-t, és ezért a részvények 100 %-a az ő tulajdonában van. Ezen túlmenően az injektált pénzeszközök legalább részben visszanyerhetők a részvények ellentételezése és a BankCo eladása révén.

(121) Az AssetCo-nak a legrosszabb esetben 1,6 milliárd tőkeinjekcióra lesz szüksége. A feltőkésítésért nem fog díjat

fizetni, ha sor kerül rá. Mivel az AssetCo [...], a piacon fogja eladni az eszközöket. Az eladásokból származó bevételből kifizeti az államot, amely az egyik előresorolt hitelezője a BoE/HMT likviditási eszköz révén. A bevételeket nem fordítják az AssetCo gazdasági tevékenységére. Ezért az állam ellentételezése az [...] intézkedés része.

(122) Tehát az a következtetés vonható le, hogy a feltőkésítések összhangban állnak a feltőkésítési közleménnyel.

A szerkezetátalakítási közlemény alkalmazása

(123) A szerkezetátalakítási közlemény meghatározza azokat az állami támogatásra vonatkozó szabályokat, amelyeket a jelenlegi válságban a pénzügyi intézmények szerkezeti átalakítására kell alkalmazni. A szerkezetátalakítási közlemény szerint az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjának megfelelő céljából egy pénzügyi szerkezeti átalakítás a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben:

i. a bank hosszú távú életképességének helyreállításához vezet;

ii. a kedvezményezett elégséges saját hozzájárulását foglalja magában (tehermegosztás);

iii. a verseny torzulását korlátozó elégséges intézkedéseket tartalmaz.

i. Hosszú távú életképesség helyreállítása

(124) A szerkezetátalakítási közlemény 9., 10. és 11. pontjai kimondják, hogy a tagállamnak átfogó és részletes szerkezetátalakítási tervet kell benyújtania, amelynek tartalmaznia kell az üzleti modell valamennyi információját. A tervnek meg kell neveznie a pénzügyi intézmény nehéz helyzetét okozó tényezőket is, és alternatívákat kell bemutatni a javasolt szerkezetátalakítási tervhez.

(125) Az Egyesült Királyság által benyújtott információ megfelel a szerkezetátalakítási közlemény követelményeinek, mivel információkat nyújt az NR nehézségeiről, leírja a nehézségek okát és a BankCo üzleti modelljére vonatkozó információkat.

(126) Az eljárást kiterjesztő határozatában a Bizottság jelezte, hogy úgy tűnt, a BankCo a kettősztás után életképes bank lesz. De mivel nem kapott olyan üzleti tervet, amely ténylegesen bemutatná a BankCo életképességét, e tekintetben nem tudott következtetéseket levonni. Az Egyesült Királyság 2009. június 10-én egy részletes üzleti tervet nyújtott be.

- (127) Az üzleti terv szerint a BankCo a kettéosztás után életképes bank lesz az alapforgatókönyv és a stresszforgatókönyv szerint is. Jelentősen alacsonyabb, [21–24] milliárd GBP mérlegfőösszeggel fog kezdeni az NR-hez képest, (2008 végén 104,3 milliárd GBP), amely 2013-ban [31–34] milliárd GBP-re fog nőni. A mérlegben magas értékű eszközök szerepelnek ([9–12] milliárd GBP készpénzállomány és [7–11] milliárd GBP értékű jelzálogmentes eszközök). A BankCo részére átadott jelzálogállomány átlagos hitelfedezeti aránya [62–67] % között lesz. A BankCo kötelezettségei között főleg az NR lakossági bankbetétei (19,3 milliárd GBP) és nagyon kis mértékben az intézményi ügyfelek bankbetétei ([1–3] milliárd GBP) szerepelnek.
- (128) A BankCo kereskedelmi stratégiája óvatosabb lesz, mint az NR-é. Kizárólag az egyesült királysági lakossági piacra fog összpontosítani. A BankCo jelzáloghitelező- és takarékbankként fog működni. A kockázatvállalás terén óvatosabb lesz, a kereskedelmi stratégiájával összhangban. A BankCo egy egyszerű A/P1 minősítést fog célul kitűzni.
- (129) Ami a BankCo egyesült királysági jelenlétét illeti a megtakarítási- és a jelzálogpiacon, a BankCo nem fogja piaci jelenlétét növelni. A szerkezetátalakítás eredményeképpen a BankCo az NR eredeti méretének egyharmada lesz. A 2007. évi 32,2 milliárd GBP értékhez képest 2010-ben 9 milliárd GBP értékben korlátozza az új kölcsönök nyújtását, ami megközelítőleg 1,5 %-os piaci részesedést jelent. A BankCo a piaci részesedése a kölcsönnyújtás bruttó értéke alapján [3–6] % körül lesz, szemben az állami intervenció előtti 9,7 %-kal.
- (130) A lakáscélú jelzálogkölcsönök finanszírozásának alapját túlnyomó részben a lakossági bankbetétek adják, 2009-ben kezdetben a teljes finanszírozás kb. [92–95] %-a bankbetét volt, ami 2013-ra kb. [68–71] %-ra csökken (szemben a válság előtti kevesebb, mint 30 %-kal). A BankCo pénz- és tőkepiaci finanszírozása a jelzáloggal terhelt eszközeinek kb. [22–35] %-ára fog korlátozódni.
- (131) A BankCo tervében szereplő súlyozott átlagú hitelfedezeti arány az új kölcsönöket illetően kevesebb, mint [68–71] % lesz, és nem lesz [94–97] % hitelfedezeti arány feletti kölcsön. A lakáscélú, tulajdonos lakhatásához nyújtott kölcsönökre fog összpontosítani (a teljes kölcsönnyújtás kb. [...] %-a), valamint néhány esetben bérbeadási célra vett lakáshoz is fog kölcsönt nyújtani (kb. [...] %). Nem fogja a „Together” termékeket értékesíteni (125 % [...] hitelfedezeti arányú jelzálogkölcsönök biztosíték nélküli kölcsönrel kombinálva), és nem fog kereskedelmi hitelezési tevékenységet folytatni. A BankCo kölcsönnyújtását – figyelmen kívül hagyva a magatartásbeli kötelezettségvállalásokat – az fogja korlátozni, hogy a kölcsönöket a lakossági bankbetétekből finanszírozza.
- A BankCo szándékai szerint 2010-ben [6–9] milliárd GBP-t fog kölcsönként kihelyezni, majd 2011-ben, 2012-ben és 2013-ban évente [6–8] milliárd GBP-t.
- (132) A BankCo az Egyesült Királyság által benyújtott üzleti terv alapján várhatóan újra nyereséges lesz a [...] évben, nettó kamatjövedelme a semleges forgatókönyv alapján a 2009-es [...] milliárd GBP-ről 2013-ig [...] milliárd GBP-re fog nőni, az adózott eredménye a 2009-es kb. [...] milliárd GBP-ről 2013-ig [...] milliárd GBP-re nő, és az adózás utáni sajáttőke-arányos nyeresége (a továbbiakban: ROE) a 2009-es [...] %-ról 2013-ig kb. [9–12] % fog nőni. Kedvezőtlen esetben a nettó kamatjövedelem a 2009-es [...] milliárd GBP-ről 2013-ig [0,1–0,6] milliárd GBP-re fog nőni, az adózott eredménye a 2009-es kb. [...] milliárd GBP-ről 2013-ig [...] milliárd GBP-re nő, és az adózás utáni ROE a 2009-es [...] %-ról 2013-ig kb. [...] %-ra emelkedik. Ezen túlmenően az Egyesült Királyság szerint a közölt adatok nem haladják meg a BankCo legfőbb versenytársai, a lakás-takarékpénztárak által termelt átlagot.
- (133) Az előírt minimum tőkésítettségi szintjét illetően a BankCo tőkéje az 1,4 milliárd GBP feltőkésítés révén a kettéosztás után elegendő lesz. Ez a jelentős összegű, átadásra kerülő készpénzzel együtt a kettéosztás időpontjában az 1. csoportba (tier 1) tartozó, [48–53] %-ot meghaladó sajáttőke-arányt eredményez, amely 2013-ra kb. [16–21] %-ra csökken, mivel a BankCo több kölcsönt fog nyújtani az átvett nagy mennyiségű készpénz felhasználásával és új finanszírozás megteremtésével. A BankCo tőkésítése is megfelelő [...]. Az üzleti terv szerint a BankCo [...] milliárd GBP – [...] milliárd GBP-t tud [...] kedvezőtlen esetben, amellet, hogy életképes marad.
- (134) Végül ami a likviditást illeti, a BankCo a 2009–2013 közti időszakban [19–22] % feletti likviditási mutatót (készpénz és eszközök aránya) kíván fenntartani, ami az Egyesült Királyság szerint összhangban van a lakás-takarékpénztárak mutatójával és meghaladja a nagyobb brit bankok átlagát (5–10 %-os likviditási mutató). A BankCo alapvető likviditása a lakossági bankbetétek [17–20] %-át és az intézményi esedékes kölcsönök kb. [3–6] havi összegét fedezi.
- (135) A terv a BankCo az ideiglenes állami tulajdonból történő kilépésére vonatkozóan is tartalmaz információkat, amelynek eredményeképpen az államnak lehetősége lesz az NR-be, a BankCo-ba és az AssetCo-ba injektált pénzt részben vagy teljes egészében visszaszerezni.
- (136) Az előzők alapján a Bizottság még meglévő kételyei is csökkentek a BankCo életképességét illetően. Ez a következtetés összhangban áll a Bizottság eredeti értékelésével és az eljárást kiterjesztő határozattal összefüggésben harmadik felektől érkezett észrevételekkel.

ii. Saját hozzájárulás/tehermegosztás

- (137) A szerkezetátalakítási közlemény rámutat, hogy a kedvezményezett megfelelő hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy minimálisra lehessen korlátozni a támogatást, valamint foglalkozzanak a verseny torzulásának és az erkölcsi kockázat kérdésével. Ezért: a) a szerkezetátalakítási költségeket és a támogatás összegét korlátozni kell és b) jelentős saját hozzájárulás szükséges.
- (138) A kedvezményezett banknak a szerkezetátalakítási fázisban esedékes saját hozzájárulására vonatkozó elveket a szerkezetátalakítási közlemény 3. szakaszában határozták meg. Előírja, hogy i. a szerkezetátalakítási támogatásnak azokra a költségekre kell korlátozódnia, amelyek az életképesség helyreállításához szükségesek; ii. a kedvezményezett banknak a lehető legnagyobb mértékben a saját erőforrásaiból kell a szerkezetátalakítást finanszíroznia, például eszközeladás révén és iii. a szerkezetátalakítás költségeit a megfelelő mértékben a befektetőknek kell viselniük, akik a rendelkezésre álló tőke segítségével vállalják át a veszteségeket, valamint megfelelő mértékben ellentételezik az állami beavatkozást. A tehermegosztás célja kétrétű: a verseny torzulásának korlátozása és az erkölcsi kockázat kezelése ⁽⁴²⁾.

A szerkezetátalakítási költségek korlátozása

- (139) Csökkentek a Bizottság kételeyei afelől, hogy a támogatást az NR (BankCo) hosszú távú életképességének visszaállításához szükséges minimális mértékre korlátozták-e (lásd a (141) preambulumbekendést is). Valójában a végleges szerkezetátalakítási terv szerint nem várható a válság előtti szintet meghaladó mértékű új kölcsönnyújtás vagy új vállalatok megszerzése sem.
- (140) A kettéosztáskor az AssetCo által a BankCo-nak átadott készpénzt nagyrészt arra használják fel, hogy 2010-ben elérjék a [6–9] milliárd GBP értékű kölcsönnyújtási célt. Az Egyesült Királyság úgy véli, hogy e kölcsönnyújtási szint elérése szükséges az egyesült királysági jelzálogpiac stabilizálásához, amely szűkös kínálatból szenved (különösen az aktív jelzálog-törlesztési programnak betudhatóan az NR negatív nettó kölcsönnyújtásának eredményeképpen), ez a szűkös kínálat pedig tovább erősíti az egyesült királysági ingatlanok áresését. A BankCo kölcsönnyújtási célértéke 2011-ig [6–8] milliárd GBP-re fog csökkenni. Ezt figyelembe véve a szerkezetátalakítási költségek a szükséges minimális szintre korlátozódtak.

A támogatási összeg korlátozása, jelentős saját hozzájárulás

Saját hozzájárulás

- (141) A szerkezetátalakítási terv kidolgozásakor az Egyesült Királyság egy olyan megoldást választott, amely kevesebb támogatást igényel, mint amennyit az eredeti szerkezetátalakítási tervben előre jeleztek. A (23) preambulumbekendésben foglaltak szerint az NR kettéosztásának alternatívája az NR fenntartása lett volna, ami legalább 6 milliárd

GBP összegű tőkeinjekciót igényelt volna (szemben a végleges szerkezetátalakítási tervben levő, kedvezőtlen esetben maximum 3 milliárd GBP-vel). A kettéosztás révén kevesebb tőke szükséges a BankCo és AssetCo részére együttesen, mivel az AssetCo jelzáloghitelezőként önállóan fog működni és ennek eredményeképpen a szokványos bankokhoz képest alacsonyabb tőkésítettségi követelmények vonatkoznak rá. Ezért a kettéosztás korlátozza az NR életképességének biztosításához szükséges támogatás mértékét.

- (142) Ezen túlmenően a kettéosztás eredményeképpen a BankCo jelzálogállományának hitelfedezeti aránya magasabb lesz, mint a legtöbb lakás-takarékpénztáré, amelyek a legközelebbi versenytársainak tekinthetők, és a BankCo ROE mutatója 2013-ban jelentősen alatta marad az egyesült királysági bankok és lakás-takarékpénztárak ROE mutatójának.
- (143) Továbbá a jelenlegi piaci körülmények között figyelembe kell venni a stresszteszt eredményét a bank életképességének biztosítása érdekében ⁽⁴³⁾. Ebben az összefüggésben az egyesült királysági hatóságok megerősítették, hogy a BankCo számára nyújtott 1,4 milliárd GBP az FSA előírt minimum tőkésítettségi követelménye. Továbbá a BankCo [...]. Az Egyesült Királyság bemutatta, hogy ha több értékvesztett eszközt adnának át a BankCo részére, akkor ezt további tőkeinjekcióval kellene ellensúlyozni, amelyet az államnak kellene nyújtania azért, hogy ne kerüljön veszélybe a bank hosszú távú életképessége, a reálgazdaság számára tovább folytatott korlátozott kölcsönnyújtási tevékenysége során.
- (144) A szerkezetátalakítási költségeket a lehető legnagyobb mértékben maga a bank viseli a törlesztések és az eszközök eladása révén. Először az NR korlátozta a szükséges támogatás összegét azáltal, hogy meglévő ügyfeleit arra ösztönözte, kölcsöneiket fizessék vissza és a versenytársakkal refinanszírozzák a 2008 áprilisától 2009 elejéig tartó időszakban. Ezzel az NR értékes ügyfeleket veszített, olyanokat, akik tudtak olyan bankot találni, amelyek hajlandók nekik kölcsönt nyújtani. Az aktív jelzálog-törlesztési programból származó bevételből kifizették az államot. Ennek eredményeképpen a BoE/HMT likviditási eszköz 27 milliárd GBP-ről (2007 vége) 14,5 milliárd GBP-re csökkent (2009. június 30.).
- (145) Másodsor, az NR kb. 2,2 milliárd GBP-ért eladta a HERM állományát. Ezzel az intézkedéssel pénzhez jutottak, amelyből visszafizették a BoE/HMT likviditási eszköz egy részét. A pénzeszközök beáramlása biztos, mivel az intézkedést végrehajtották.
- (146) Az NR azáltal is csökkentette a szükséges támogatást, hogy nagyon alacsony összegű új jelzáloghitelt indított el 2008-ban és 2009-ben (3 milliárd GBP illetve 1,3 milliárd GBP 2009. június 30-áig, szemben a 2007. évi 32,3 milliárd GBP-vel).

⁽⁴²⁾ Lásd a szerkezetátalakítási közlemény 22. pontját.

⁽⁴³⁾ Lásd a szerkezetátalakítási közlemény 13. pontját.

(147) Az előzőek fényében arra lehet következtetni, hogy a Bizottságnak a támogatás korlátozására vonatkozó kételeyi csökkentek, és az NR saját hozzájárulása elegendő.

T e h e r m e g o s z t á s

(148) A tehermegosztást illetően a szerkezetátalakítási közlemény előírja, hogy a szerkezetátalakítási költségeket ne csak az állam viselje, hanem a bank korábbi befektetői és korábbi részvényesei is.

(149) Az NR esetében a bankot államosították és korábbi részvényeseit csak a társaság értékének alapján kompenzálják állami támogatás nélkül⁽⁴⁴⁾. Következésképpen ez a kompenzáció valószínűleg közel lesz a nullához. Ez azt jelenti, hogy a korábbi részvényesek valamennyi részesedésüket elvesztették és úgy tekinthető, hogy ezzel megfelelő mértékben viselték az NR bukásának következményeit.

(150) Továbbá az NR alárendelt hitelfelvevői az AssetCo-nál maradnak. Ez azt jelenti, hogy abból az összegből kompenzálják őket, amelyet az AssetCo eszközeiből nyerne vissza. Alárendelt hitelfelvevőként, [...]. Az állam másrésztől előresorolt hitelező lesz az AssetCo-nak nyújtott kölcsönök (BoE/HMT likviditási eszköz és forgótöke-eszköz) következtében. Ezért [...]. Ezen túlmenően az NR a közelmúltban úgy döntött, hogy elhalasztja a kamatszerviz-fizetéseket és a tőketörlesztést a halmozódó 2. csoportba tartozó (tier 2) és a kapcsolódó 1. csoportba tartozó (tier 1) eszközökre azokban az esetekben, amelyekben saját hatáskörben dönthet. Az Egyesült Királyság továbbá kötelezettséget vállalt arra, hogy az AssetCo a kettéosztást követően is elhalasztja ezeket a kifizetéseket. [...].

(151) Következésképpen az erkölcsi kockázatot megfelelően kezelték a bank múltbéli tulajdonosainak saját hozzájárulásával.

(152) Tehát arra lehet következtetni, hogy az NR és tulajdonosai a maximális mértékben hozzájárultak a szerkezetátalakításhoz.

iii. A versenytorzulás korlátozására irányuló intézkedések

(153) Az eljárást kiterjesztő határozatában a Bizottság kétségbe vonja, hogy az Egyesült Királyság által javasolt, a verseny-

torzulás korlátozására irányuló intézkedések elegendőek lesznek-e ahhoz, hogy kompenzálják a verseny torzulását, amelyet az NR gazdasági tevékenységének a BankCo-n keresztüli folyamatos piaci jelenléte okozott. Ezt az aggodalmat harmadik felek is osztották, akik rámutattak a BankCo az egyesült királysági jelzálog- és megtakarítási piacon betöltött erős helyzetére és olyan intézkedéseket javasoltak, amelyek orvosolnák a BankCo által okozott versenytorzulást.

(154) Ami a versenytorzulás korlátozására irányuló intézkedéseket illeti, a szerkezetátalakítási közlemény jelzi, hogy a Bizottságnak az értékelésnél figyelembe kell vennie a támogatás összegét, a tehermegosztás mértékét és a pénzügyintézetnek a szerkezeti átalakítást követően létrejövő piaci helyzetét. Az elemzés alapján megfelelő kompenzációs intézkedéseket kell hozni.

(155) Az NR jelentősen torzította a versenyt. Az NR jogutódja, a BankCo anyagi forrásokkal jól ellátott bank lesz, mely megszabadult az NR által korábban nyújtott kockázatos kölcsönök terhe alól. Annak érdekében, hogy az NR 2007 szeptembere óta továbbra is működhessen és segítsék a kettéosztást, nagy összegű támogatásra volt és lesz szükség. Azonban az NR sokkal kisebb bank lesz és az Egyesült Királyság már meghozta a versenytorzulás korlátozására irányuló intézkedéseket.

(156) Először is, az NR már nem ugyanaz a gazdasági vállalkozás lesz, mint az állami beavatkozást megelőzően volt. Államosították, valamint alapos és részletes szerkezeti átalakításon ment keresztül. Ennek eredményeképpen az NR-nél sokkal kisebb bank, a BankCo fog versenyezni az Egyesült Királyság lakossági piacán. A kettéosztást követően a BankCo mérlegfőösszege az NR 2007. évi mérlegfőösszegének kb. [17–22] %-a lesz. Azonban mivel a kettéosztás időpontjában a banknak sok készpénze lesz és majdnem kizárólag lakossági bankbetétek finanszírozzák, amitől az első években gyorsan fog növekedni, a leépítés mértékét igazságosabb a szerkezetátalakítási időszak végén elért „stabilizált” helyzetből megállapítani. Akkor a mérlegfőösszeg az NR 2007. évi eredetinek kevesebb mint [30–35] %-a lesz. A szerkezetátalakítás után a piacon levő bankok méretét illetően a lakossági jelzálogpiacon levő piaci részesedés (a bruttó új kölcsönnyújtás alapján) 2013-ig kb. [3–6] % ([6–9] milliárd GBP) lesz, szemben a 2007. évi 8 %-kal (32,2 milliárd GBP). Az egyesült királysági lakossági bankbetétek piacán a BankCo részesedése 2013 előtt nem fogja meghaladni az 1,5 %-ot 23 milliárd GBP, szemben az 1,9 %-kal a bankok 2007 szeptemberében történt megrohanása előtt. Ez mutatja, hogy a BankCo egy viszonylag kis bank lesz, nem pedig piacvezető. Ha továbbra is csökkenének a BankCo jelenlétét az Egyesült Királyság jelzálog- és megtakarítási piacán, akkor ez veszélyeztetné életképességét.

⁽⁴⁴⁾ Lásd az eljárást megindító határozat 90. pontját.

- (157) 2008-ban és 2009-ben az NR önkéntesen nagyon alacsony szintre csökkentette kölcsönnyújtási tevékenységét (2008-ban 3 milliárd GBP és 2009 első felében 1,3 milliárd GBP, szemben a 2007. évi 32,2 milliárd GBP-vel, lásd az 1. táblázatot) a verseny keretfeltételein belüli kölcsönnyújtás szinten tartása miatt és ezt úgy tette, hogy ügyfeleit arra ösztönözte, hogy a versenytársakra ruházzák át hiteleiket az aktív jelzáloghitelezési programján keresztül. Ez utóbbi okozta azt, hogy 2008 folyamán a nettó kölcsönnyújtása 25,4 milliárd GBP-vel csökkent. Következésképpen az NR attól kezdve csökkentette piaci jelenlétét a jelzálogpiacon, hogy 2008 első negyedévének végén bejelentették a verseny keretfeltételeit.
- (158) Másodsorban az Egyesült Királyság a módosított szerkezetátalakítási tervtől eltérően kevesebb készpénz és kockázatosabb eszközök használatával lépéseket tett a BankCo mérlegfőösszegének csökkentésére, és így kb. 4 milliárd GBP-vel csökkentette azt. A BankCo-nak kevesebb készpénze és több, gyengébb minőségű jelzáloghitele lesz. Kevesebb készpénzzel a BankCo jelzáloghitelezési képessége korlátozott lesz. Azzal, hogy az Egyesült Királyság megváltoztatta a mérlegfőösszeget, a harmadik felek aggodalmaira reagált (lásd a 4.2. szakaszt).
- (159) Harmadsorban az Egyesült Királyság számos kötelezettséget vállalt a Bizottság felé, amelyek célja a BankCo piaci jelenlétének korlátozása volt; ezt részletesebben az 5.4. szakasz tartalmazza. Elrendelték a BankCo lakossági bankbetéteinek és jelzáloghitelezésének szinten tartását. Ezek a felső határok legalább 2011 végéig érvényben maradnak, függetlenül attól, hogy a BankCo kilép az ideiglenes állami tulajdonból, és talán meg is hosszabítják, ha az ideiglenes állami tulajdon csak 2011 után szűnik meg. A felső határok korlátozzák a BankCo-t, hogy agresszíven terjeszkedjen a piacon.
- (160) Ebben az összefüggésben a felső határoknak fenn kell maradniuk akkor is, ha az ideiglenes állami tulajdon 2011 előtt megszűnik, mivel a BankCo továbbra is profitál az NR kettéosztását segíteni célzó, a neki és az AssetCo-nak nyújtott állami támogatásból. A nyújtott támogatás biztosítja, hogy a BankCo a kettéosztást követően jó kiindulási helyzetben legyen. Mentésítették a múltbeli kockázatos kölcsönnyújtás következményei alól, és jelentős összegű készpénzt kapott. A BankCo a kettéosztást követően is kihasználja a támogatást. Az ideiglenes állami tulajdon korai megszüntetése nem kompenzálná teljes egészében a BankCo által okozott versenytorzulást; ez indokolja, hogy a felső határok legalább 2011 végéig érvényben maradnak.
- (161) Tekintettel a harmadik felek aggályaira, melyek szerint a BankCo agresszív árazási stratégiákkal ki tudja szorítani a versenytársakat, az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy a BankCo kimarad a „Moneyfacts legjobb 3” táblázatából a szokványos jelzáloghiteleket illetően (kivéve a 80 % feletti hitelfedezeti aránnyal rendelkező jelzáloghiteleket és az új ügyfeleknek ajánlott termékeket). A Moneyfacts táblázatai a legjobb öt jelzáloghitelet adatait tartalmazzák számos olyan szegmensben, amelyeket a piacon az adott pillanatban a legjobbnak tekintenek. Kisebb bankok számára fontos, hogy szerepeljenek a Moneyfacts táblázatában, mivel ez az ügyfelekkel való kapcsolatteremtés hatékony módja. Az Egyesült Királyság kötelezettségvállalása biztosítja, hogy a BankCo, bár a táblázatban szerepel, ne ajánlhassa a legjobb árat a piacon. Így a versenytársak esetleges kiszorítása korlátozva van azokban az években, amikor a BankCo a leginkább függ az állami támogatástól.
- (162) Továbbá az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy eladja a BankCo-t [...]. A BankCo eladásával az állam vissza tudja szerezni az NR-be injektált pénzeszközeit (vagy azok egy részét). Ezen túlmenően az ideiglenes állami tulajdon kellő időben történő megszűnése biztosítja harmadik felek számára a lehetőséget, hogy megszerezzék a BankCo-t. E tekintetben az NR versenytársai legfőképp arra panaszkodtak, hogy az NR-nek könnyebb magához vonzania a lakossági bankbetéteket amikor ideiglenes állami tulajdonban van, mivel a fogyasztók tudják, hogy a bankot az állam támogatja. Az ideiglenes állami tulajdon megszüntetésével megszűnik a verseny torzulása.
- (163) Az Egyesült Királyság arra is kötelezettséget vállalt, hogy a lakossági és intézményi bankbetétek garanciáját a BankCo-ra vonatkozóan visszavonja [...]. Ennek eredményeképpen a BankCo már nem lesz előnyösebb helyzetben, mint versenytársai a lakossági és intézményi bankbetéteket illetően. Ezért ez a kötelezettségvállalás reagál a harmadik felek garanciák fenntartására vonatkozó aggodalmaira.
- (164) A magatartásbeli megszorítást illetően a BankCo-t akvizíciós tilalommal, valamint a állami garanciákra és az ideiglenes állami tulajdonra vonatkozó támogatási tilalommal korlátozni fogják tevékenységeiben. Ezek az intézkedések az ideiglenes állami tulajdon megszüntetéséig lesznek érvényben.
- (165) Az NR Dániából való kivonulása a versenytorzulás korlátozására irányuló intézkedésnek tekinthető, mert az NR, és következésképpen a BankCo, már nem fog azon a piacon versenyezni.
- (166) Végül pedig az AssetCo korlátozott gazdasági tevékenység folytatásával okozott bárminemű versenytorzulás korlátozva van; ezt erősíti meg az Egyesült Királyság a (29) preambulumbekzdés ix. pontjában foglalt kötelezettségvállalása. [...], gazdasági tevékenysége csökkenni fog és ezzel a verseny esetleges torzulása is.

Felügyelet

(167) A szerkezetátalakítási közlemény 46. pontja szerint annak verifikálása érdekében, hogy a szerkezetátalakítási tervet megfelelően hajtják végre, a Bizottság a tagországok részére rendszeres részletes jelentéstételt ír elő. Ennek megfelelően az Egyesült Királyságnak a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását követően hathavonta kell jelentést benyújtani a Bizottsághoz.

7. KÖVETKEZTETÉS

(168) Az i–iii. intézkedések fenntartása az NR kettéosztását követően, valamint a 30. szakaszban meghatározott iv–xii. intézkedések az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjával összeegyeztethető szerkezetátalakítási támogatásnak tekinthetők,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Egyesült Királyság által a Northern Rock, a BankCo és az AssetCo részére nyújtott támogatás a közös piaccal összeegyeztethető, figyelemmel a 2. cikkben meghatározott feltételekre is:

- i. az alacsonyabb díjak visszamenőleges alkalmazása a Bank of England likviditási eszközre, amelyet később a Egyesült Királyság Pénzügyminisztériuma eszköze váltott fel („BoE/HMT likviditási eszköz”) valamint díjvisszatérítés a Northern Rock részére a BankCo-ra és AssetCo-ra való kettéosztását követően;
- ii. az Egyesült Királyság Pénzügyminisztériuma kötelezettségvállalása a Pénzügyi Szolgáltatások Hatósága felé arra vonatkozóan, hogy a Northern Rock a fenti, jogszabályban előírt minimum tőkésítettségi szint felett fog működni;
- iii. a BankCo lakossági betéteire vállalt állami garancia fenntartása;
- iv. a BankCo intézményi bankbetéteire vállalt állami garancia fenntartása;
- v. a BankCo 1,4 milliárd GBP-s feltőkésítése;
- vi. 1,5 milliárd GBP összegű, feltételhez kötött likviditási eszköz biztosítása a BankCo részére;
- vii. az AssetCo intézményi bankbetéteire vállalt állami garancia fenntartása;
- viii. a BoE/HMT likviditási eszköz megemlése maximum 10 milliárd GBP-vel 23 milliárd GBP-re;
- ix. az AssetCo maximum 1,6 milliárd GBP összegű feltőkésítése; valamint

- x. 2,5 milliárd GBP összegű forgótőke eszköz biztosítása az AssetCo részére.

2. cikk

Az 1. cikkben említett feltételek a következők:

- i. a BankCo és az AssetCo működését a lehető legkorábban, de legkésőbb 2010 végéig teljesen külön kell választani;
- ii. a BankCo új hitelezését 2009-ben 4 milliárd GBP-ben, 2010-ben 9 milliárd GBP-ben, és 2011-ben 8 milliárd GBP-ben maximálni kell; amennyiben a BankCo 2011 után ideiglenes állami tulajdonban marad, a 2011-re megállapított 8 milliárd GBP hitelezési limitnek 2013. december 31-ig, vagy az ideiglenes állami tulajdon megszűntéig – a kettő közül korábban bekövetkező időpontig – érvényben kell maradnia;
- iii. a BankCo a lakossági bankbetétek összegét 2011. december 31-ig 20 milliárd GBP-re köteles korlátozni az Egyesült Királyságban, Írországban és Guernsey-ben; amennyiben a BankCo 2012-ben és 2013-ban ideiglenes állami tulajdonban marad, 2012-ben a felső határ 23 milliárd GBP, 2013-ban pedig 26 milliárd GBP lesz, vagy az ideiglenes állami tulajdont meg kell szüntetni;
- iv. a BankCo a 2, 3, vagy 5 éves, fix vagy változó kamatozású jelzálogkölcsonök vonatkozásában 2011. december 31-ig, illetve az ideiglenes állami tulajdon megszűntéig, – a kettő közül a korábbi időpontig – nem szerepelhet a legjobb három Moneyfacts jelzálogkölcson–minősítési kategóriában (kivéve a 80 % feletti hitelfedezeti rátával rendelkező jelzáloghitelket és az új ügyfeleknek ajánlott termékeket);
- v. az Egyesült Királyság kormányának meg kell szüntetnie többségi tulajdonát a BankCo-ban [...]. E vonatkozásban az ideiglenes állami tulajdon akkor szűnik meg, ha az Egyesült Királyság a BankCo részvényeinek legalább 50 %-át + 1. részvényt nem állami tulajdonban lévő vagy állami irányítás alatt álló befektetőnek (vagy befektetőknek) értékesít, és az Egyesült Királyság a 139/2004/EK tanácsi rendelet értelmében elveszti irányítását a BankCo felett;
- vi. a BankCo-nak [...] közzé kell tennie, hogy az Egyesült Királyság lakossági bankbetéteire vonatkozó garanciáját [...]ig felszabadítja, valamint a BankCo intézményi bankbetéteire vonatkozó garanciáját az Egyesült Királyság 2010. december 31-ig felszabadítja;
- vii. a fennálló alárendelt hitelnek az AssetCo-nál kell maradnia, és az AssetCo nem fizet sem tőketörlesztést, sem kamatot az alárendelt hiteleszközre, amennyiben erre a szerződés lehetőséget biztosít, [...];

viii. a BankCo valamint az AssetCo nem vásárolhatja fel más cégek részvényeit, és nem hirdeti a kormány garancia rendszerét vagy az állam tulajdonosi szerepvállalását;

ix. az AssetCo nem kezdhet új gazdasági tevékenységet, kivéve a BankCo és az AssetCo szétválasztásának befejeztéig a BankCo működésének támogatását szolgáló tevékenységeket [...].

3. cikk

Az Egyesült Királyság a jelen határozat közlésétől számított két hónapos határidőn belül tájékoztatja a Bizottságot azon intézkedésekről, melyeket a határozatnak való megfelelés céljából tett meg. Továbbá, az Egyesült Királyságnak jelen határozat jóváhagyását követően hat havonta részletes jelentést tesz a megfelelés elérése céljából hozott intézkedésekről.

4. cikk

E határozatnak Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2009. október 28-án.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja